

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

TE-palvelut
tjänster | services

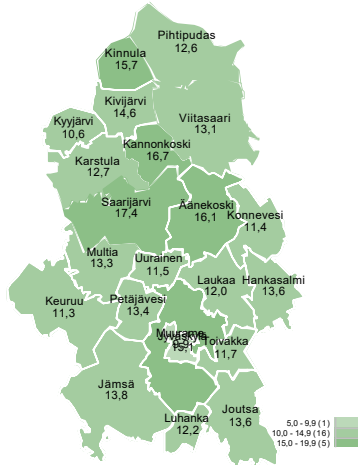
KESKI-SUOMI

Työllisyyskatsaus

Maaliskuu 2021

Työttömyys maaliskuussa 14,3 prosenttia

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Keski-Suomessa oli maaliskuun lopussa yhteensä 17 781 työtöntä työnhakijaa. Se on 337 (1,9 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin ja 191 henkilöä enemmän kuin kuukausi sitten. Maaliskuu on ensimmäinen verrokkikuukausi edellisvuoteen nähden koronapandemian aikana. Työttömien työnhakijoiden osuus maakunnan työvoimasta on tällä hetkellä 14,3 prosenttia.

Tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilastosta.

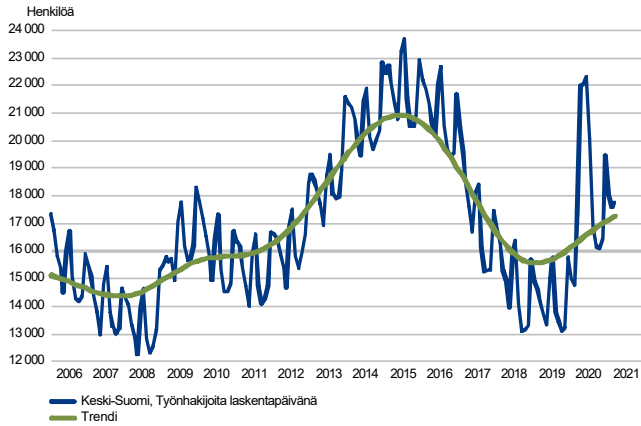
Katsauksen kuviot sisältävät tiedot myös taulukkomuodossa. Taulukon saa avattua klikkaamalla kuviota.

Trendit:

- Työttömyys kasvoi hieman vuoden takaiseen, mutta lomautettujen määrässä on selvää laskua.
- Eniten työttömyys laski palvelu- ja myyntityöntekijöiden keskuudessa.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä jatkoi kasvuaan.
- Työvoimakoulutuksen suosiossa edelleen nousua.
- Uusia avoimia työpaikkoja oli hieman enemmän kuin vuosi sitten.

Työttömät työnhakijat

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT KUUKAUSITTAIN JA TRENDI
Keski-Suomi

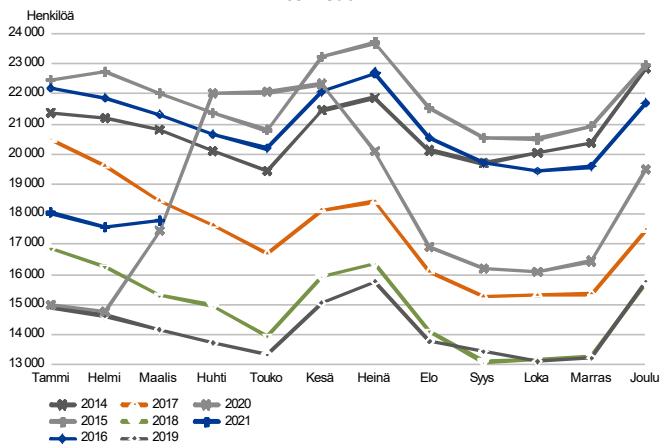
Lomautettujen määrässä selvää laskua vuoden takaiseen

Keski-Suomessa oli maaliskuun lopussa 17 781 työtöntä työnhakijaa, mikä on 337 enemmän kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana. Helmikuuhun verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä nousi 191:lla.

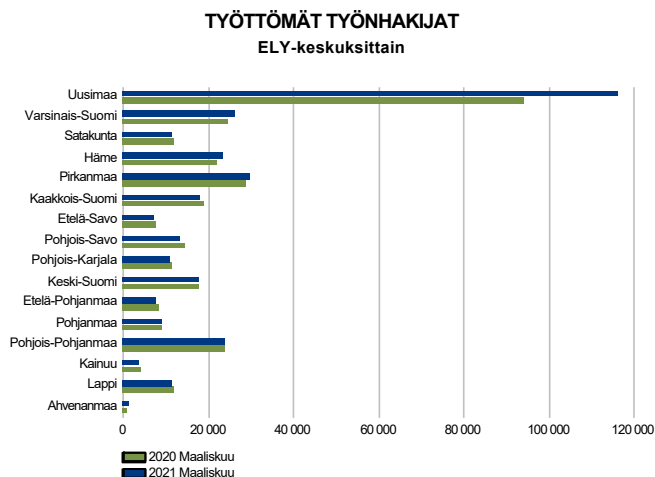
Työttömistä työnhakijoista oli maaliskuussa kokoaikaisesti lomautettuja 2 317, mikä on 286 enemmän kuin helmikuussa. Vuoden 2020 maaliskuusta kokoaikaisesti lomautettujen määrä kuitenkin laski 1 121:lla henkilöllä.

Ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita oli maaliskuun lopussa 874, mikä on 59 enemmän kuin vuosi sitten. Työvoimakoulutuksessa ulkomaalaisia työnhakijoita oli 331. Lukumäärä on 74 suurempi kuin vuotta aiemmin. Omaehtoisessa opiskelussa työttömyysetuudella ulkomaalaisten lukumäärä laski vuoden takaisesta -9,8 %, luvun ollessa nyt 586.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT, KUUKAUSIVERTAILU
Keski-Suomi

Työttömät työnhakijat seutukunnittain

Työttömien määrä alueella ja seutukunnissa

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi maaliskuussa 337:lla (1,9 %) edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta Keski-Suomessa. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,6 %. Keski-Suomessa maaliskuun luku oli 14,3 %. Luku on maan toiseksi korkein. Korkeimmat luvut löytyvät Pohjois-Karjalasta (15,4 %). Eri alueiden prosenttiluvut löytyvät koko maan taulukosta.

Keski-Suomen alueella työttömien työnhakijoiden määrä laski viime vuoden maaliskuuhun verrattuna kaikissa muissa paitsi Jyväskylän (+6 %) ja Joutsan (0 %) seutukunnissa.

Alla olevassa taulukossa avointen työpaikkojen määrä kertoo tilanteen kuukauden viimeisenä työpäivänä. Avointen työpaikkojen kehitystä koko kuukauden aikana on tarkasteltu tarkemmin kohdassa Avoimet työpaikat.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa seutukunnittain

Seutukunta	Muutos			Työttömistä		Työttömien		Muutos		Maalis 2021	Helmi 2021	Maalis 2020	Maalis 2021	Maalis 2020
	Maalis 2021	Helmi 2021	Maalis 2020	Maalis 2021	Maalis 2020	työn- hakijoista lomautetut	työn- hakijoiden osuus työvoimasta	Maalis 2021	Helmi 2021	Maalis 2020	Maalis 2021	Maalis 2020	Maalis 2021	Maalis 2020
Työttömät työnhakijat														
Avoimet työpaikat														
Seutukunta	Työttömät työnhakijat													
Jyväskylä	12 771	12 534	12 045	726	6	1 662	14,3	1 875	2 818	1 828	47	3		
Joutsa	268	244	268	0	0	59	13,4	48	38	38	10	26		
Keuruu	502	510	562	-60	-11	51	11,6	107	72	49	58	118		
Jämsä	1 178	1 174	1 258	-80	-6	145	13,8	200	201	123	77	63		
Äänekoski	1 397	1 386	1 598	-201	-13	193	15,5	166	132	102	64	63		
Saarijärvi-Viitasaari	1 665	1 742	1 713	-48	-3	207	14,6	297	250	265	32	12		
Keski-Suomi	17 781	17 590	17 444	337	2	2 317	14,3	2 693	3 511	2 405	288	12		

Työttömät työnhakijat kunnittain

Koko Keski-Suomen alueella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,3 %. Työttömien työnhakijoiden määrä laski edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta useassa kunnassa, mutta väkirikkaassa Jyväskylässä nousua tapahtui 6,6, %. Suhteellisesti eniten nousua oli Muuramessa (16,4 %). Suhteellisesti eniten työttömiä työnhakijoita oli Saarijärvellä (17,4 %) ja vähiten kaikesta huolimatta Muuramessa (9,9 %).

Suurimpien kaupunkien työttömyysastevertailussa Jyväskylä sijoittui maaliskuussa seuraavasti: Espoo (11,7 %), Kuopio (12,0 %), Kouvola (13,3 %), Oulu (13,9 %), Tampere (14,2 %), Pori (14,3 %), Helsinki (14,5 %), Turku (14,6 %), Vantaa (15,0 %), Jyväskylä (15,1 %) ja Lahti (17,8 %).

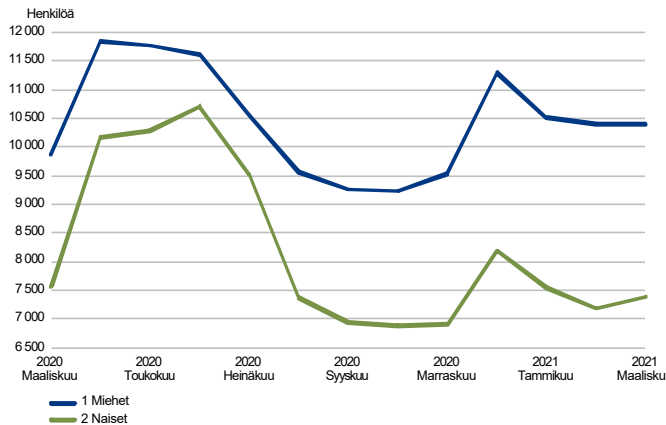
Kuntakohtaista lisätietoa oikeassa navigaatiopalkissa kohdassa Alueellinen taulukko.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain

	Muutos			Työttömistä		Työttömien		Muutos			Muutos		
	Maalis 2021	Helmi 2021	Maalis 2020	Maalis 2021 Maalis 2020	työn- hakijoista lomautetut	työn- hakijoiden osuus työvoimasta	Maalis 2021	Helmi 2021	Maalis 2020	Maalis 2021 Maalis 2020	Maalis 2021 Maalis 2020		
Kunta	Työttömät työnhakijat			%		%		Avoimet työpaikat					%
Hankasalmi	261	265	273	-12	-4	44	13,6	26	31	32	-6	-19	
Joutsa	235	210	236	-1	0	54	13,6	47	38	36	11	31	
Jyväskylä	10 480	10 285	9 829	651	7	1 217	15,1	1 640	2 519	1 622	18	1	
Jämsä	1 178	1 174	1 258	-80	-6	145	13,8	200	201	123	77	63	
Kannonkoski	83	87	85	-2	-2	9	16,7	10	15	5	5	100	
Karstula	201	225	227	-26	-11	24	12,7	28	18	29	-1	-3	
Keuruu	424	435	481	-57	-12	42	11,3	104	62	46	58	126	
Kinnula	92	90	87	5	6	13	15,7	13	7	17	-4	-24	
Kivijärvi	57	52	52	5	10	...	14,6	10	...	...	...	...	
Konnevesi	122	129	172	-50	-29	18	11,4	8	8	...	...	...	
Kyyjärvi	53	59	66	-13	-20	7	10,6	17	13	9	8	89	
Laukaa	1 021	965	1 022	-1	0	209	12,0	82	137	86	-4	-5	
Luhanka	33	34	32	1	3	5	12,2	...	0	...	...	...	
Multia	78	75	81	-3	-4	9	13,3	...	10	...	...	...	
Muurame	482	491	414	68	16	95	9,9	89	82	45	44	98	
Petäjävesi	231	219	208	23	11	41	13,4	21	25	17	4	24	
Pihtipudas	203	213	226	-23	-10	21	12,6	24	15	36	-12	-33	
Saarijärvi	654	707	648	6	1	76	17,4	68	79	66	2	3	
Toivakka	117	126	105	12	11	23	11,7	11	8	7	4	57	
Uurainen	179	183	194	-15	-8	33	11,5	6	16	19	-13	-68	
Viitasaari	322	309	322	0	0	53	13,1	127	99	99	28	28	
Äänekoski	1 275	1 257	1 426	-151	-11	175	16,1	158	124	98	60	61	
Keski-Suomi	17 781	17 590	17 444	337	2	2 317	14,3	2 693	3 511	2 405	288	12	

Työttömät työnhakijat sukupuolen ja ikäryhmän mukaan

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT SUKUPUOLEN MUKAAN
Keski-Suomi

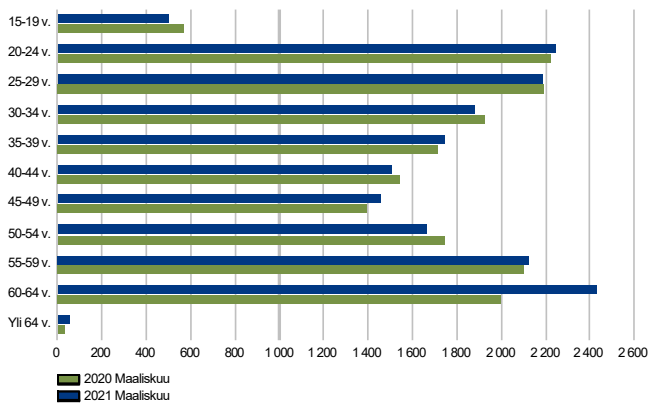

Työttömyys sukupuolen mukaan

Työttömistä työnhakijoista oli maaliskuun lopussa miehiä 10 393 ja naisia 7 388. Helmikuuhun verrattuna miesten työttömyys laski 11:lla, mutta naisten työttömyys nousi 202:lla.

Edellisvuoden maaliskuuhun verrattuna miesten työttömyys nousi 522:lla (5,3 %), mutta naisten työttömyys laski 185:lla (-2,4 %).

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT IKÄRYHMÄN MUKAAN
Keski-Suomi

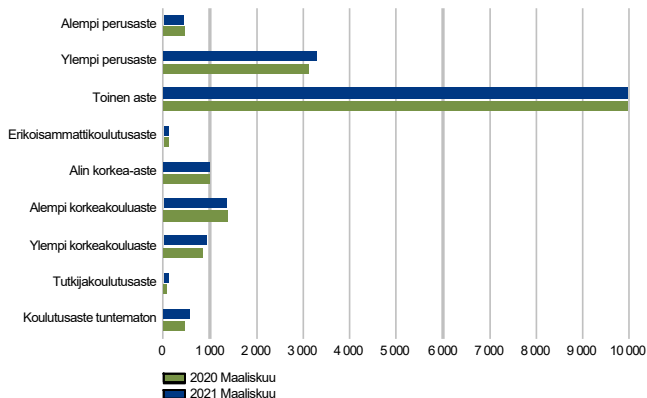
Työttömyys ikäryhmittäin

Maaliskuun lopussa työttömyys nousi vuoden takaiseen eniten yli 64-vuotiaiden ikäryhmässä (83,3 %). Työttömyys laski eniten 15-19-vuotiaiden ryhmässä (-11,3 %). Laskua tapahtui myös useassa muussa ikäryhmässä.

Työttömät työnhakijat koulutusasteen ja ammattiryhmän mukaan

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT KOULUTUSASTEITTAIN

Keski-Suomi

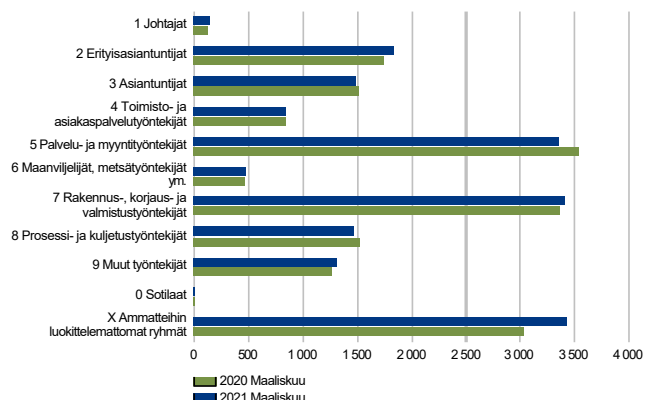
Työttömyys koulutuksen mukaan

Koulutusasteittain tarkasteltuna työttömien määrä nousi osassa ja laski osassa.

Työttömyys laski eniten alemmalla perusasteella (-10,3 %). Toisen asteen koulutusasteella, jossa työttömiä on lukumääräisesti eniten, työttömyys nousi 0,2 %. Työttömyys kasvoi eniten erikoisammattikoulutusasteella. Heidän kohdallaan nousua tapahtui 28,6 %, joskin tilastollisesti heidän määränsä on verrattain pieni.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT AMMATTIRYHMITTÄIN

Keski-Suomi

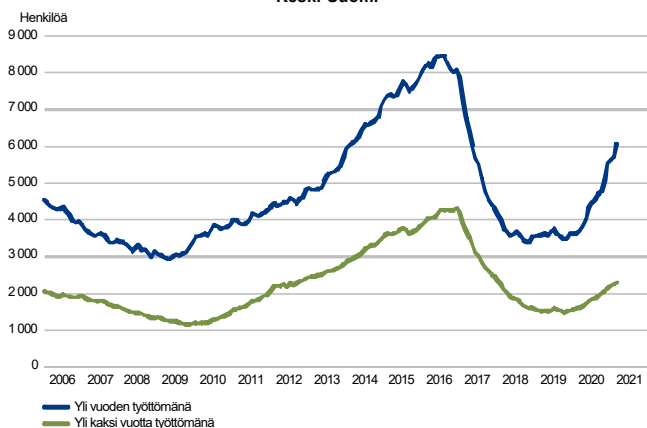

Työttömyys ammattiryhmien mukaan

Ammattiryhmittäin tarkasteltuna työttömien määrä laski eniten edellisen vuoden maaliskuuhun verrattuna palvelu- ja myyntityöntekijät -ammattiryhmässä (-5,3 %). Työttömyys nousi eniten ammattikuntiin luokittelemattomien ammattiryhmässä (13,2 %). Perinteisenä suhdanneindikaattorina pidetyssä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät -ammattiryhmässä työttömyys nousi 1,5 %.

PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄT KUUKAUDEN LOPUSSA

Keski-Suomi

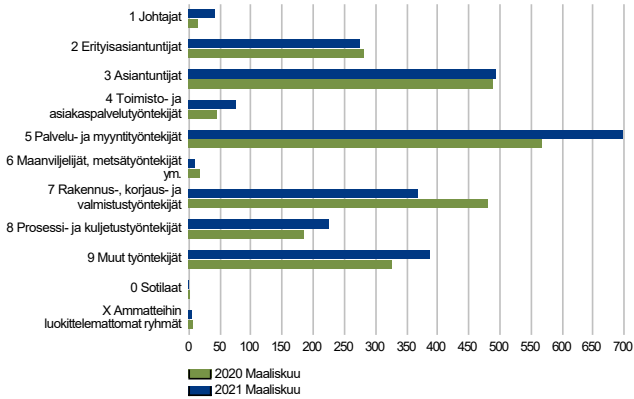
Pitkäaikaistyöttömien lukumäärä kasvoi

Maaliskuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 6 077, mikä on 2 372 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pitkäaikaistyöttömistä yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 2 304, mikä on 691 enemmän kuin vuosi sitten.

Keski-Suomessa pitkäaikaistyöttömiä kaikista työttömistä työnhakijoista oli 34,2 % ja koko maassa 31,4 %. Alueittaiset pitkäaikaistyöttömien määrät löytyvät koko maan taulukosta.

Avoimet työpaikat

UUDET AVOIMET TYÖPAIKAT
Keski-Suomi

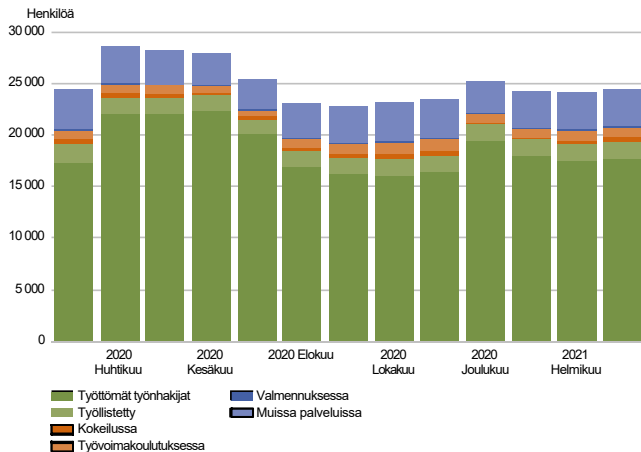

Uusien avoimien työpaikkojen määrässä nousua

Keski-Suomessa oli uusia avoimia paikkoja maaliskuun aikana 2 581, mikä on 168 enemmän kuin edellisen vuoden maaliskuussa. Kaikkiaan maaliskuussa oli avoinna 5 955 työpaikkaa, mikä on 76 enemmän kuin vuosi sitten. Työpaikoista täytettiin maaliskuun aikana 438, joista 83 täyttyi työ- ja elinkeinotoimiston hakijalla.

Palvelut

LAAJA TYÖTTÖMYYS
Keski-Suomi

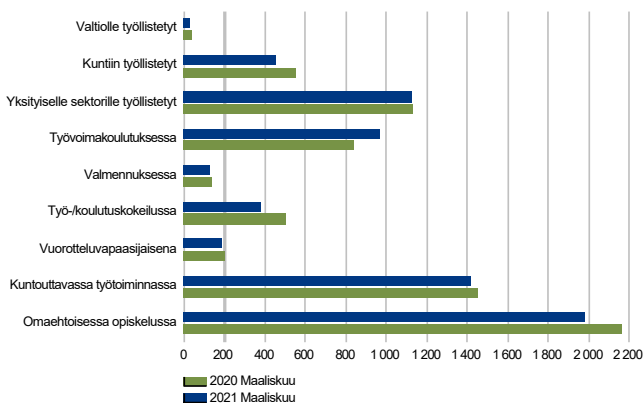

Palveluissa olevien määrä laski vuoden takaiseen

Keski-Suomessa oli maaliskuun lopussa aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä 6 670 henkilöä, mikä on 338 (-4,8 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Laajan työttömyyden eli työttömien työnhakijoiden ja palveluissa olleiden yhteismäärä oli maaliskuun lopussa 24 451. Se on yksi henkilö enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

PALVELUISSA
Keski-Suomi

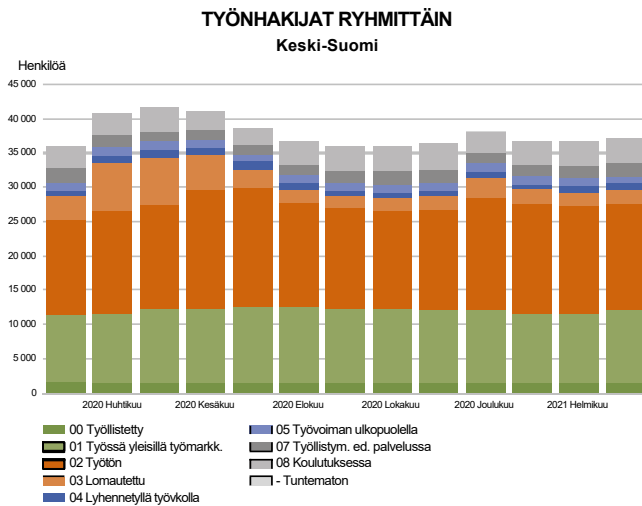

Työvoimakoulutuksessa kasvua

Palkkatuella työllistettyjä oli maaliskuun lopussa yhteensä 1 605 henkilöä, mikä on 115 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työllistetyistä 29 oli valtion, 455 kuntien ja 1 121 yksityisen sektorin töissä. Edellisen vuoden maaliskuusta työllistäminen oli laskenut valtiolle -12,1 %, kuntiin -17,9 % ja yksityiselle sektorille -1,1 %.

Maaliskuun lopussa työvoimakoulutuksessa oli 971 (15,7 %), valmennuksessa 127 (-8,0 %), työ-/koulutuskokeilussa 377 (-24,8 %), vuorotteluvapaasijaisena 186 (-5,6 %), kuntouttavassa työtoiminnassa 1 421 (-2,2 %) ja omaehtoisessa opiskelussa työttömyysetuudella 1 983 (-8,2 %) osallistujaa. Sulkuihin on merkitty prosenttimuutos vuoden 2020 maaliskuuhun verrattuna.

Kaikki työnhakijat

Työnhakijoita yli 4 000 enemmän kuin vuosi sitten

Keski-Suomessa oli maaliskuun lopussa kaikkiaan 37 069 työnhakijaa, mikä on 1 136 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Kaikista työnhakijoista oli työssä olevia 11 994, joista 10 565 oli yleisillä työmarkkinoilla ja 1 429 työllistettynä. Työvoiman ulkopuolella olevia työnhakijoita oli 6 487, joista 1 802 oli työllistymistä edistävissä palveluissa ja 3 540 koulutuksessa.

Kaikista työnhakijoista oli työttömiä työnhakijoita 17 781, mikä on 337 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömistä työnhakijoista oli maaliskuun lopussa kokoaikaisesti lomautettuja 2 317, mikä on 1 121 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten. Lyhennettyä työviikkoa tekeviä työnhakijoita oli lisäksi 807, mikä on 74 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Yhteenvetotaulukko

TYÖLLISYYSTILANNE 2021 MAALISKUUN LOPUSSA (I) JA

TOIMISTOJEN TOIMINTA MAALISKUUN AIKANA (II)

ELY-KESKUS: KESKI-SUOMI

	Maalis-21	Maalis-20	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA				
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	17 781	17 444	337	1,9
joista kokoaikaisesti lomautetut	2 317	3 438	-1 121	-32,6
2. Lyhennetyllä työviikolla	807	733	74	10,1
3. Työssä olevat yhteensä	11 994	11 292	702	6,2
joista yleisillä työmarkkinoilla	10 565	9 523	1 042	10,9
joista työllistettynä	1 429	1 769	-340	-19,2
4. Työvoiman ulkopuolella	6 487	6 464	23	0,4
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	1 802	1 971	-169	-8,6
joista koulutuksessa	3 540	3 206	334	10,4
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	37 069	35 933	1 136	3,2
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	2 693	2 405	288	12,0
joista yli kuukauden avoinna olleet	1 248	1 314	-66	-5,0
joista yli 2 kuukautta avoinna olleet	861	841	20	2,4
C. PALVELUISSA				
1. Valtiolle työllistetyt	29	33	-4	-12,1
2. Kuntiin työllistetyt	455	554	-99	-17,9
3. Yksityiselle sektorille työllistetyt	1 121	1 133	-12	-1,1
1-3 Työllistetyt yhteensä	1 605	1 720	-115	-6,7
4. Työvoimakoulutuksessa	971	839	132	15,7
5. Valmennuksessa	127	138	-11	-8,0
6. Työ-/koulutuskokeilussa	377	501	-124	-24,8
7. Vuorotteluvapaasijaisena	186	197	-11	-5,6
8. Kuntouttavassa työtoiminnassa	1 421	1 453	-32	-2,2
9. Omaehtoisessa opiskelussa	1 983	2 160	-177	-8,2
1-9 Palveluissa yhteensä	6 670	7 008	-338	-4,8
D. TYÖTTÖMYYDEN RAKENNE				
1. Työttömät naiset	7 388	7 573	-185	-2,4
2. Työttömät miehet	10 393	9 871	522	5,3
3. Alle 25-vuotiaat työttömät	2 744	2 792	-48	-1,7
4. Yli 50-vuotiaat työttömät	6 271	5 878	393	6,7
5. Pitkäaikaistyöttömät	6 077	3 705	2 372	64,0
6. Ulkomaalaiset työttömät	874	815	59	7,2
E. TOIMEENTULOTURVA				
1. Työttömiä työttömyyskassojen jäseniä	7 672	7 421	251	3,4
II TOIMINTA KUUKAUDEN AIKANA				
1. Työttömät työnhakijat	19 680	19 384	296	1,5
2. Muut työnhakijat	18 673	18 307	366	2,0
1-2 Työnhakijat yhteensä	38 353	37 691	662	1,8
3. Kuukauden kaikki työpaikat	5 955	5 879	76	1,3
Kuukauden uudet työpaikat	2 581	2 413	168	7,0
Täyttyneet työpaikat	438	401	37	9,2
joista toimiston hakijalla täyttyneet	83	101	-18	-17,8
Työpaikan hakuaika päättynyt tai hakijoita riittävästi	2 743	3 042	-299	-9,8
Työpaikka peruutettu tai ei pystytty täyttämään	174	169	5	3,0
4. Alkaneet työttömyysjaksot	2 980	5 408	-2 428	-44,9
5. Päättäneet työttömyysjaksot	2 403	2 614	-211	-8,1
6. Uudet työllistämiset	181	210	-29	-13,8
7. Aloittanut työvoimakoulutuksen	260	238	22	9,2

Ulkomaalaisten yhteenvetotaulukko

ULKOMAALAISTEN TYÖLLISYYSTILANNE 2021 MAALISKUUN LOPUSSA (I) JA

TOIMISTOJEN TOIMINTA MAALISKUUN AIKANA (II)

ELY-KESKUS: KESKI-SUOMI

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Maalis-21	Maalis-20	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	874	815	59	7,2
joista kokoaikaisesti lomautetut	67	72	-5	-6,9
2. Lyhennetyllä työviikolla	6	10	-4	-40,0
3. Työssä olevat yhteensä	407	450	-43	-9,6
joista yleisillä työmarkkinoilla	345	364	-19	-5,2
joista työllistettynä	62	86	-24	-27,9
4. Työvoiman ulkopuolella	1 090	1 141	-51	-4,5
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	97	132	-35	-26,5
joista koulutuksessa	942	909	33	3,6
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	2 377	2 416	-39	-1,6
C. PALVELUISSA				
1. Valtiolle työllistetyt	0	0	0	0,0
2. Kuntiin työllistetyt	23	26	-3	-11,5
3. Yksityiselle sektorille työllistetyt	45	56	-11	-19,6
1-3 Työllistetyt yhteensä	68	82	-14	-17,1
4. Työvoimakoulutuksessa	331	257	74	28,8
5. Valmennuksessa	...	...	...	...
6. Työ-/koulutuskokeilussa	40	78	-38	-48,7
7. Vuorotteluvapaasijaisena	...	...	...	...
8. Kuntouttavassa työtoiminnassa	61	63	-2	-3,2
9. Omaehtoisessa opiskelussa	586	650	-64	-9,8
1-9 Palveluissa yhteensä	1 090	1 132	-42	-3,7
D. TYÖTTÖMYYDEN RAKENNE				
1. Työttömät naiset	456	440	16	3,6
2. Työttömät miehet	418	375	43	11,5
3. Alle 25-vuotiaat työttömät	75	87	-12	-13,8
4. Yli 50-vuotiaat työttömät	221	205	16	7,8
5. Pitkäaikaistyöttömät	286	149	137	91,9
E. TOIMEENTULOTURVA				
1. Työttömiä työttömyyskassojen jäseniä	191	146	45	30,8
II TOIMINTA KUUKAUDEN AIKANA				
1. Työttömät työnhakijat	958	943	15	1,6
2. Muut työnhakijat	1 468	1 536	-68	-4,4
1-2 Työnhakijat yhteensä	2 426	2 479	-53	-2,1
4. Alkaneet työttömyysjaksot	136	194	-58	-29,9
5. Päättäneet työttömyysjaksot	94	149	-55	-36,9
6. Uudet työllistämiset	13	6	7	116,7
7. Aloittanut työvoimakoulutuksen	58	41	17	41,5

Alueellinen taulukko

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KUNNITTAIN 2021 MAALISKUUN LOPUSSA
ELY-KESKUS: KESKI-SUOMI

Kunta	Työvoima			Työttömät työnhakijat						Vamm. ja		Avoimet työ- paikat
	Osuus-% työvoimasta	Yhteensä		Miehet	Naiset	Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	pitkäaik. sairaat		
Hankasalmi	1 924	13,6	261	164	97	6	27	136	77	28	26	
Joutsa	1 728	13,6	235	146	89	6	23	125	81	30	47	
Jyväskylä	69 617	15,1	10 480	6 060	4 420	340	1 934	2 886	3 691	832	1 640	
Jämsä	8 539	13,8	1 178	734	444	24	163	537	418	109	200	
Kannonkoski	498	16,7	83	50	33	...	6	46	25	7	10	
Karstula	1 580	12,7	201	135	66	...	15	108	81	26	28	
Keuruu	3 757	11,3	424	237	187	11	51	209	132	63	104	
Kinnula	587	15,7	92	63	29	...	17	53	20	20	13	
Kivijärvi	390	14,6	57	33	24	0	5	25	21	8	10	
Konnevesi	1 073	11,4	122	75	47	...	10	63	42	22	8	
Kyyjärvi	502	10,6	53	37	16	...	7	25	18	7	17	
Laukaa	8 497	12,0	1 021	572	449	22	106	425	296	106	82	
Luhanka	271	12,2	33	21	12	0	...	19	15	...	...	
Multia	585	13,3	78	46	32	...	5	39	27	15	...	
Muurame	4 881	9,9	482	284	198	10	60	166	138	35	89	
Petäjävesi	1 729	13,4	231	128	103	6	23	103	79	17	21	
Pihtipudas	1 614	12,6	203	127	76	6	24	99	75	43	24	
Saarijärvi	3 760	17,4	654	373	281	12	48	332	226	73	68	
Toivakka	997	11,7	117	70	47	...	11	63	31	12	11	
Uurainen	1 554	11,5	179	102	77	5	16	72	67	11	6	
Viitasaari	2 450	13,1	322	202	120	8	29	166	92	64	127	
Äänekoski	7 933	16,1	1 275	734	541	34	163	574	425	153	158	
Yhteensä	124 466	14,3	17 781	10 393	7 388	503	2 744	6 271	6 077	1 682	2 693	

Tietoa sivustosta

Tällä sivustolla esitetään Keski-Suomen ELY-keskuksen uusimman Työllisyyskatsauksen sisältö tilastointikohteiden mukaisesti jaoteltuna. Tämän Työllisyyskatsauksen pdf-versio sekä aikaisempien kuukausien katsaukset löytyvät oikealla olevan linkin kautta.

Työllisyyskatsaus perustuu TEM:n Työnvälitystilaston tietoihin. Työnvälitystilasto kerää tietoja Työ- ja elinkeinotoimistoihin (TE-toimistoihin) ilmoittautuneista työnhakijoista kuten työttömistä työnhakijoista, hallinnon palveluista sekä TE-toimistoihin ilmoitetuista avoimista työpaikoista. Tiedot kerätään TE-toimistojen asiakaspalvelurekisteristä (URA). Siten Työnvälitystilaston tiedot ovat täysin rekisteripohjaisia.

Tilasto kattaa kaikki edellä mainittuihin ryhmiin kuuluvat henkilöt, palvelut ja avoimet työpaikat, jotka ovat rekisteröitynä tilastointikaudella kyseisessä rekisterissä erikseen määriteltujen luokittelijoiden ja muuttujien mukaisesti.

Työllisyyskatsauksen tekstissä on kausivaihtelun vuoksi vertailu edellisen vuoden vastaavaan kuukauteen. Katsauksen kuviot sisältävät tiedot myös taulukkomuodossa. Kunkin kuukauden Työllisyyskatsaus julkistetaan seuraavan kuukauden loppupuolella etukäteen vahvistettujen julkistamispäivien mukaisesti.

Merkkien selitykset:

. tieto on epälooginen esitettäväksi

... tieto on salassapitosäännön alainen

Lisätietoja:

- **Työnvälitystilasto Internetissä:**
<http://www.tem.fi/tyollisyyskatsaus-ja-tyonvalitystilasto>
- **Työnvälitystilaston kuvaus ja laatuseloste:**
<http://www.tem.fi/tilaston-julkistamispaivat-kuvaus-ja-laatuseloste>
- **Työnvälitystilaston keskeiset tiedot löytyvät Tilastokeskuksen StatFin -tilastotietokannasta:**
https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__tym__tyonv/
- **Työnvälitystilaston tietoja on myös Työpoliittisen aikakauskirjan tilasto-osuudessa:**
<http://www.tem.fi/tyopoliittinen-aikakauskirja>
- **TEM:n ja Tilastokeskuksen kuukausittainen yhteisjulkistus:**
<http://www.tilastokeskus.fi/til/tyti/tie.html>
- **TEM:n Työnvälitystilaston ja Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen lukujen eroista löytyy lisätietoja osoitteesta:**
http://www.tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2015-04-28_men_001.html

Viittausohje:

Suomen virallinen tilasto (SVT): Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto. 201V:KK, Keski-Suomen Työllisyyskatsaus, XXXXXKuu 201V. Jyväskylä: Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (viitattu pvm).

Saantitapa:

<http://www.temtyollisyyskatsaus.fi/keski-suomi.aspx>

Yhteystiedot

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Koulutusasiantuntija Lea Goyal, 0295 024 537

s-posti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Keski-Suomen työ- ja elinkeinoimisto

Johtaja Tuula Säynätmäki, 0295 046 050

Palvelujohtaja Minna Orrainen, 0295 046 020

Palvelujohtaja Anna-Kaisa Räsänen, 0295 046 183

s-posti: etunimi.sukunimi@te-toimisto.fi

<http://www.temtyollisyyskatsaus.fi/keski-suomi.aspx>

KANNONSAHAN – VIHTAPERÄN VESIOK:N VESI- JA JÄTEVESITAKSAT

Kannonsahan – Vihtaperän vesiosuuskunta anoo Kannonkosken kunnalta alennusta veden- ja jäteveden käyttömaksuihin. Ympäristökeskuksen mukaan kunnissa on yleisesti myyty vettä ja otettu vastaan jätevettä ns. tukkuhintaan. Käytännössä tarkoittaa veden myymistä omakustannushintaan. Yleisesti käytetty alennus on 30 – 40 %. Tavoitteena on, että vesi- ja jätevesi olisi saman hin- taista koko vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Alennuksella osuuskunta kat- taa verkoston käyttö- ja huoltokustannuksista aiheutuneita kuluja ja pystyy pi- tämään taksat kunnan asettamien taksojen mukaisina. Pieni marginaali myydy- ja ostetun veden hinnassa nostaa perusmaksuja.

Kunnan antama alennus vedestä on ollut tähän asti 30 %. Alennus taksoista oli määräaikainen. Osuuskunta on jättänyt anomuksen toistaiseksi voimassa ole- vasta alennuksesta (liite 5/22.02.2012). Anottu alennus on 30 % kuten tähänkin asti.

KUNNANINSINÖÖRIN EHDOTUS:

Kannonsaha – Vihtaperän osuuskunta on itse rakentanut ja myös huolehtii omistamastaan verkostosta. Kunnalle ei aiheudu kuluja vesiosuuskunnan ver- koston osalta. Näin ollen on perusteltua myydä vesi- ja jätevesipalvelua tukku- hinnalla. Alennuksen antaminen tuo veden kuutiohintaa lähemmäksi kunnan vesilaitoksen taksaa.

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että vesi- ja jätevesi taksoihin annetaan 30 %:n alennus Kannonsahan – Vihtaperän vesiosuuskunnalle. Alen- nus on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall § 33 KJ:N EHDOTUS:

Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan ehdotuksen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että Sannukka Niskanen ei esteellisenä (yhteisöjäävi) osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

UUDEN VEDENMYYN TISOPIMUKSEN TEKEMINEN ISOKOIRANIEMEN VESIOSUUS- KUNNAN KANSSA

Isokoiraniemen vesiosuuskunta hakee alennusta veden hintaan. Alennusta haetaan takautuvasti 25.7.2014 alkaen. Aiemassa sopimuksessa vaadittu vedenmittaus verkoston liittymäkohtaan on toteutettu. Uudessa vedenmyyntisopimuksessa voidaan jatkossa käyttää alennettua hintaa, kuten esimerkiksi Kannonsaha-Vihtaperän vesiosuuskunnan sopimuksessa.

Isokoiraniemen vesiosuuskunnan ja kunnan vesilaitoksen vedenmyyntisopimus on allekirjoitettu 9.3.2014. Sopimuksen mukaisesti vesiosuuskuntaa laskutetaan kulutuksen mukaan käyttäen vesi- ja viemärlaitoksen voimassaolevia käyttömaksutaksoja ilman alennuksia. Vesiosuuskunta huolehtii omasta verkostostaan ja pumppaamoista. Sopimus on voimassa siihen saakka kunnes liitoskohtaan on asennettu vesimittari. Vesimittari on asennettu 25.7.2014.

Kunnallinen vesilaitos ei saa tukea muiden vesihuoltolaitosten toimintaa. Tukkuhinta pitää sen vuoksi pystyä perustelemaan todellisten aiheutuneiden kustannusten kautta. Tukkuhinnan tulee kattaa kulut, joita aiheutuu myydyin veden tuottamisessa, käsittelyssä ja siirrossa. Yleisimmin alennus perustuu ostetun veden määrään. Alennusprosentin käyttäminen ei ole automaattista, vaan siitä neuvotellaan vesihuoltolaitosten kesken. Kaikkien vesihuoltolaitosten, myös vesiosuuskuntien tulee tehdä säännöllisesti hintojen tarkistuksia kustannusvastavuuden varmistamiseksi.

Kunta laskuttaa tällä hetkellä vedestä ja jätevedestä alennetulla hinnalla vain Kannonsaha-Vihtaperän vesiosuuskuntaa (-30 %). Vuonna 2013 Kannonsaha-Vihtaperä vesiosuuskunnan vedenkulutus oli 3088 m³. Kunnanhallituksen vahvistama alennusprosentti on voimassa toistaiseksi. Joenniska-Vuoskoski vesiosuuskunta sen sijaan osallistuu vesilaitoksen kiinteisiin kuluihin käytön suhteessa. Joenniska-Vuoskoski vesiosuuskunnan vuosikulutus on noin 40 000 m³ ja se ottaa veden suoraan kunnan kanssa yhteisestä vedenottamosta. Isokoiraniemen vesiosuuskunnan vedenkulutus on näihin verrattuna pieni, vuositasolla arviolta 120 m³.

KUNNANINSINÖÖRIN EHDOTUS:

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että Isokoiraniemen vesiosuuskunnalle annetaan 15 prosentin alennus veden hintaan. Alennus koskee sekä puhdasta vettä että jätevettä. Alennus on voimassa takautuvasti 25.7.2014 alkaen vuoden 2016 loppuun asti.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall § 23 KJ:N EHDOTUS:

Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan ehdotuksen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KUNNAN JÄTEVESIMAKSU PIISPALALLE

Vesi-/jätevesiverkon rakentamisen yhteydessä sovittiin aikanaan Piispalan jätevesimaksuun 50 % alennus vastineena Piispalan maksamaan 204500 mk investointi osuuteen. Maksualennus päätettiin aikanaan kunnanhallituksessa koskemaan kolmea toimintavuotta ja verkko oli käyttövalmiudessa huhtikuussa 2001.

Piispalan johtokunta esittää kunnanhallitukselle, että nykyistä maksukäytäntöä (50 % alennus) jatkettaisiin alkuperäisen sopimuksen mukaisesti ja että alennus myönnettäisiin pysyvästi.

Liitteenä kiinteistöpäällikkö Reijo Kinnusen yhteenveto kuluista, kuutiomääristä yms. asioista (liite 33).

KUNNANRAKENNUSMESTARIN EHDOTUS:

Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että Piispalan jätevesimaksua alennetaan toistaiseksi 10 % Piispalan pumppaamon huollosta ja käyttökuluista johtuen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall
§ 53

Liitteenä kiinteistöpäällikkö Reijo Kinnusen yhteenveto kuluista, kuutiomääristä yms. asioista (liite 3/10.05.2004). Liitteeseen on lisätty vuoden 2003 osalta toteutunut kokonaiskäyttö ja maksu, jossa on huomioitu 50 %:n alennus. Aikaisempaan kunnanhallituksen päätökseen perustuva 50 %:lla alennettu hinta on voimassa 30.4.2004 saakka.

KJ:N EHDOTUS:

Kunnanhallitus päättää Piispalan jätevesimaksun alentamisesta 1.5.2004 alkaen ottaen huomioon Piispalan osallistumisen ko. verkoston rakentamisinvestointiin sekä pumppaamon huolto- ja käyttökuluihin.

PÄÄTÖS:

Kunnanhallitus päätti hyväksyä teknisen lautakunnan esityksen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta

Hallitus

Valtuusto

NK Al.

**Luonto-, liikunta- ja
nuorisomatkailukeskus**

Piispala

Veden/jäteveden käyttö Piispalassa

V.2002

- Käytetty vettä 6127m³ (=jätevesimäärä)
- maksettu jätevesimaksua 2628 € (alv 0%)

V.2003

- käytetty vettä 1.1-31.7. 4067m³
- arvio 1.8-31.12 2650
- yhteensä 6717m³
- maksetaan jätevesimaksua n.2882€ (alv 0%)

*Tot. käyttö v. 2003:
yht. 6447 m³
maksu 3546 € (alv 0%)*

Lisäksi

- huollamme ja valvomme jätevesipumppaamoja joka sijaitsee paineviemärin Piispalan puoleisessa päässä.
- vastaamme myös pumppaamon käyttökuluista

Piispala 23.10.03

Reijo Kinnunen

Reijo Kinnunen
kiinteistöpäällikkö

virheellinen jätevesilaskutus

Kari Piispanen <karip.piispanen@gmail.com>

ma 12.4.2021 8.16

Vastaanottaja: Marttinen Teemu <teemu.marttinen@kannonkoski.fi>; Jormakka Senja <senja.jormakka@kannonkoski.fi>

 1 liitettä (60 kt)

KVVOK Hallitus 01-2021 pöytäkirjaote Manninen (1).pdf;

Hei Teemu

Ohessa pöytäkirjanote Kannonsahan-Vihtaperän vesiosuuskunnan Hallituksen kokouksesta nro 1/2021

Lukemavirheen vuoksi jätevesilaskutus on ollut virheellinen yhdellä asiakkaalla kiinteistön liittymisestä alkaen.

Oikaisemme laskut siltä ajalta minkä kuluttajansuojalaki sallii, siis viime vuoden ja kolme vuotta takautuvasti.

Veden laskutus on ollut oikea.

Pyytäisin Kannonkosken kuntaa lähettämään oikaisulaskun Kannonsahan-Vihtaperän vesiosuuskunnalle vuosilta

2017 jätevesimäärä 54 m3

2018 jätevesimäärä 33 m3

2019 jätevesimäärä 45 m3

ja

2020 jätevesimäärä 41 m3

Pahoittelen virhettä

terv

Kari Piispanen
vesi-isännöitsijä

Kannonsahan-Vihtaperän vesiosuuskunta
Kari Piispanen
040 160 4584
karip.piispanen@gmail.com

PÖYTÄKIRJAOTE

Kannonsahan-Vihtaperän vesiosuuskunta
HALLITUKSEN KOKOUS n:ro 1/2021

Aika: 24.3.2021 kello 15.00
Paikka: Teams-kokous
Läsnä: Risto Vesterinen hallituksen puheenjohtaja
Kari Piispanen hallituksen jäsen, vesi-isännöitsijä
Jari Hirvonen hallituksen jäsen
Jari Piispanen hallituksen jäsen
Atro Kallio hallituksen jäsen

- 1§ Kokouksen avaus
Puheenjohtaja Risto Vesterinen avasi kokouksen.
- 2§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi, kun kaikki hallituksen jäsenet ovat läsnä

- 4§ Osuuskunnan [REDACTED] vesimittarilukemavirhe
Asiakkaan lähettämä vesimittari lukemat

[REDACTED]	64	2016
[REDACTED]	70	2017
[REDACTED]	77	2018
	82	2019
	86	2020

Vuoden 2020 lukemailmoitus oli tehty AK-isännöintiin, kun asiakkaaseen saatiin yhteys helmikuussa. Pysyin lukemaa 5.päivänä helmikuuta ja otin ensi väärän lukeman (2016). Rupesin epäilemään saamaani lukemaa (86) ja kävin 11.2 lukemassa itse mittarin, ja oikea lukema oli 869 m3.

Näyttää siltä, että koko mittarin olemassa olon aikana on ilmoitettu vain kaksi ensimmäistä lukua, joten laskuttamatta on jäänyt vettä ja jätevettä.

Kävimme tarkistamassa puheenjohtaja Risto Vesterisen kanssa lukeman 11.3. Lukema oli 873 m3, eli kulutus oli n 4 m3/kk. Toisin sanoen vuosikulutuksen suuruusluokka olisi tämän mukaan 48 m3.

Laskuttamatta on jäänyt veden ja jäteveden käyttömaksua vuosina 2008-2020 noin 774 m3
Päätösehdotus:

Saatavien vanhentumissäännökseen on vaikuttanut kuluttajasuojalain vanhentumissäännös sekä se, että kaikki maksut, myös jätevesimaksu, ovat yksityisoikeudellisia. KSL 12 luvun 1 e §:n mukaan kuluttajasaatava vanhentuu kolmessa vuodessa vesihuoltopalvelun toimittamisesta tai saatavan erääntymisestä. Vanhentumisesta ei voida siten kuluttajan osalta sopia toisin. Muiden kuin kuluttajien saatavien vanhentumisajasta voidaan sopia toisin. Täten yleiseen toimitusehtosuositukseenkin on otettu säännös, jonka mukaan laitoksella on oikeus vaatia lisäveloitusta kolmen vuoden ajalta laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheen johdosta. Suosituksessa ei ole eroteltu saatavia kuluttajalta ja muita saatavia, vaan on katsottu, että on helpompi soveltaa samaa vanhentumissäännöstä, olipa kyseessä sitten kuluttaja tai muu asiakas.

Näin ollen vuoden 2020 tasauslasku korjataan oikean lukeman mukaiseksi 869 m3.

Vuoden 2019 lukema oli n 820m3 eli [REDACTED] on laskutettu 8 m3)

$869\text{m}^3 - 820\text{m}^3 - 8\text{m}^3 = 41\text{ m}^3$ (vesi- ja jätevesi maksu)

vesi $1,612\text{ €/m}^3 * 41\text{m}^3 = 66,09\text{ €}$, jäte $3,10\text{ €/m}^3 * 41\text{m}^3 = 127,10\text{ €}$ yhteensä= $193,19\text{ €}$ alv 24 %

Lisäksi veloitetaan takautuvasti kolmelta vuodelta, vuodet 2019, 2018 ja 2017. [REDACTED]
[REDACTED] ilmoitettu lukema 64 m3 löytyi tietokoneelle tallennettuna. Näin ollen lukema on ollut n 640 m3. Vuosina 2017-2019 on veloitettu lukema

 veloittamatta

2017 6 m3 640 $(700-640-6)\text{m}^3=54\text{ m}^3$

kulutusmaksut, vesi $1,43\text{ €/alv }24\%$, jäte $3,10\text{ € }24\%$

vesi= $1,43\text{ €/m}^3 * 54\text{m}^3 = 77,22$, jäte $3,10\text{ €/m}^3 * 54\text{m}^3 = 167,40\text{ €}$

yhteensä= $244,62\text{ €}$

2018 7 m3 700 $(770-700-7)\text{m}^3=63\text{ m}^3$

kulutusmaksut, vesi $1,43\text{ €/alv }24\%$, jäte $3,10\text{ € }24\%$

vesi= $1,43\text{ €/m}^3 * 63\text{m}^3 = 90,09$, jäte $3,10\text{ €/m}^3 * 63\text{m}^3 = 195,30\text{ €}$

yhteensä= $285,39\text{ €}$

2019 5 m3 770 $(820-770-5)\text{m}^3=45\text{ m}^3$

kulutusmaksut, vesi $1,612\text{ €/alv }24\%$, jäte $3,10\text{ € }24\%$

vesi= $1,612\text{ €/m}^3 * 45\text{m}^3 = 72,54$, jäte $3,10\text{ €/m}^3 * 45\text{m}^3 = 139,50\text{ €}$

yhteensä= $212,04\text{ €}$

Oikaisulasku yhteensä (2017-2019)

$244,62\text{ €} + 285,39\text{ €} + 212,04\text{ €} = 742,05\text{ €}$ alv 24%

Vuoden 2020 lasku korjataan oikeaksi saadun oikean lukeman mukaan ja laskutetaan $193,19\text{ €}$ alv 24%. (Asiakas ei toimittanut lukemaa 10.1 mennessä, eikä vastannut puhelimeen)

Lisäveloitus yht. $742,05\text{ €}$ alv 24%+ $193,19\text{ €}$ alv 24%= $935,24\text{ €}$ alv 24 %

Päätös:

Päätettiin tehdä veden ja jäteveden lisälaskutus asiakkaalta vesi-isännöitsijän esityksen mukaisesti, niin että oikaistaan vuoden 2020 laskutus omanaan ja vuosilta 2017-2019 tehdään oma lisälasku. Laskujen liitteeksi pöytäkirjaote hallituksen päätöksestä. Laskuista tehdään maksusuunnitelma tarvittaessa.

12§

Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.51.

Pöytäkirjan vakuudeksi
Saarijärvellä 29.3.2021

Atro Kallio

Yleiskirje 16/80/2001, A. Valli-Lintu/eg, 10.8.2001**Suositus vesihuollon sopimusehdoiksi sekä yleisiksi toimitusehdoiksi****Yleiskirje 16/80/2001, A. Valli-Lintu/eg, 10.8.2001.**

Suomen Kuntaliitto on yhteistyössä Vesi- ja viemärlaitosyhdistyksen ja Kuluttajaviraston kanssa valmistellut suositukset liittymis- ja käyttösopimusmallien ehdoista sekä yleisistä toimitusehdoista. Tämän yleiskirjeen tarkoituksena on käydä läpi tarkemmin nämä suositukset sekä ne vesihuoltolain säännökset, jotka liittyvät suosituksen ehtoihin. Erityisesti on pyritty käymään läpi sellaisia säännöksiä, joihin liittyy vesihuoltolain kuluttajasuojasäännöksiä tai joihin Kuluttajavirasto on valmistelutyössä kiinnittänyt huomiota.

Koska vesihuoltolaki koskee ainoastaan asutuksen ja siihen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoa, sopimusmallit ja yleiset toimitusehdot on laadittu vain näiden tarpeita vastaavaksi.

Yleiskirjeeseen ei ole liitetty itse sopimuslomakemalleja, mutta niitä voi tilata Printel Oy:stä puh (09) 829 4600 sekä syyskuussa Edita Oy:stä puh. 0204 5005 tai www.edita.fi/netmarket. Lomaketoimittajilla on tilattavissa ainakin seuraavia tuotteita: sopimuslomake kiinteistön liittämiseen vesihuoltolaitokseen ja vesihuoltopalvelujen käytöstä (kääntöpuolella sopimusehdot) ja hakemus/lausuntolomake vesihuoltolaitokseen liittämiseen ja vesihuoltopalvelujen käytöstä ja yleiset toimitusehdot.

Lomaketoimittajat pyrkivät siihen, että lomakkeet olisivat saatavissa myös sähköisesti. Kuntaliitto tekee ruotsinkieliset lomakkeet, jotka on saatavissa Kuntaliitosta syksyn aikana.

Kuntakoulutus Oy ja Vesi- ja viemärlaitosyhdistys järjestävät syksyllä koulutusta suosituksista ja yleisistä toimitusehdoista.

Tämä yleiskirje pyydetään toimittamaan tekniselle lautakunnalle, vesi- ja viemärlaitokselle, ja rakennuslautakunnalle.

Lisätietoja:

[Auli Valli-Lintu](#), puh (09) 771 2308

[Karl-Erik Blomgren](#), puh (09) 771 2559

[Jussi Kauppi](#), puh (09) 771 2560

Liitteet:

Suositus sopimusehdoiksi

Suositus yleisiksi toimitusehdoiksi

Yleistä

Suomen Kuntaliitto on yhteistyössä Vesi- ja viemärlaitosyhdistyksen ja Kuluttajaviraston kanssa valmistellut suositukset liittymis- ja käyttösopimusmallien ehdoista sekä yleisistä toimitusehdoista. Tämän yleiskirjeen tarkoituksena on käydä läpi tarkemmin nämä suositukset sekä ne vesihuoltolain säännökset, jotka liittyvät suosituksen ehtoihin. Erityisesti on pyritty käymään läpi sellaisia säännöksiä, joihin liittyy vesihuoltolain kuluttajasuojasäännöksiä tai joihin Kuluttajavirasto on valmistelutyössä kiinnittänyt huomiota.

Yleiskirjeeseen ei ole liitetty itse sopimuslomakemalleja, mutta niitä voi tilata Printel Oy:stä puh (09) 829 4600 sekä syyskuussa Edita Oy:stä puh. 0204 5005 tai www.edita.fi/netmarket. Lomaketoimittajilla on tilattavissa ainakin seuraavia tuotteita:

- sopimuslomake kiinteistön liittämiseen vesihuoltolaitokseen ja vesihuoltopalvelujen käytöstä (kääntöpuolella sopimusehdot) ja
- hakemus/lausuntolomake vesihuoltolaitokseen liittämiseen ja vesihuoltopalvelujen käytöstä ja
- yleiset toimitusehdot.

Lomaketoimittajat pyrkivät siihen, että lomakkeet olisivat saatavissa myös sähköisesti. Kuntaliitto tekee ruotsinkieliset lomakkeet, jotka on saatavissa Kuntaliitosta syksyn aikana.

Vesihuoltolaki koskee ainoastaan asutuksen ja siihen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoa, joten sopimusmallit ja yleiset toimitusehdot on laadittu vain näiden tarpeita vastaavaksi. Muun elinkeinotoiminnan vesihuoltoa vesihuoltolaki ei koske. Sopimusmalleja tai suosituksen mukaisia sopimusehtoja ja toimitusehtoja ei pitäisi myöskään suoraan käyttää tällaiseen toimintaan. Tällaisen toiminnan vesihuollosta ei ole olemassa vielä suositusta sopimusehdoista eikä yleisistä toimitusehdoista.

Suosistusten ja lomakkeiden käyttöönotto

Valmistellut uudet sopimusmallit sekä yleiset toimitusehdot ovat vain suosituksia. Laitoksien tulee käydä läpi lomakkeet ehdot ennen niiden käyttöönottoa. Laitos voi muokata niitä toimintaansa soveltuviksi. Omien säännösten kirjoittamisessa on kuitenkin syytä muistaa, että laissa on säännök- siä, joista ei voi sopia kuluttajan vahingoksi toisin. Lisäksi on syytä huomata, että sopimusehtojen muuttaminen on vesihuoltolain mukaan huomattavasti vaikeampaa kuin aiemmin.

Vanhoja sopimuksia ei uuden lain perusteella tarvitse välttämättä uusia. Tässä yhteydessä laitoksilla on hyvä mahdollisuus tarkistaa, onko sopimukset tehty asianmukaisesti ja onko niissä sovittu lain edellyttämistä seikoista. Uudet sopimusehdot ja yleiset toimitusehdot tulee kuitenkin lähettää asiakkaille. Ne voidaan lähettää tavallisella kirjeellä tai esim. laskun yhteydessä. Mikäli asiakas ei hyväksy uusia sopimusehtoja, tulee tämän reagoida.

Vesihuoltolain siirtymäsäännöksen mukaan yleiset määräykset ovat voimassa yleisinä toimitusehtoina kaksi vuotta lain voimaantulon jälkeen eli 28.2.2003 saakka. Koska osa yleisistä määräyksistä on vastoin vesihuoltolain pakottavia säännöksiä ja koska uudet sopimusmallit ja malli yleisiksi toimitusehdoiksi muodostavat kokonaisuuden, tulisi pyrkiä siihen, että uudet sopimusmallit ja yleiset toimitusehdot otettaisiin laitoksissa käyttöön yhtä aikaa.

Koska vesihuoltolaki edellyttää, että liittymis- ja käyttösopimukset tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisesti, tulee laitoksen saattaa vanhat suulliset sopimukset lain mukaisiksi. Tässä yhteydessä voidaan tarkistaa ja ajantasaistaa myös sopimusehtoja.

Molemmat lomaketoimittajat ovat tehneet lomakkeensa siten, että liittymis- ja käyttösopimus on samalla lomakkeella. Normaalitytapauksissahan liittynä on myös samalla käyttäjä. Lomakkeita täytettäessä on syytä huomata, että myös sopimusehdoissa on kaksi kohtaa, jotka laitoksen tulee täyttää sopimusta tehtäessä. Laitoksen tulee valita, ottaako se käyttöön tonttijohtojen rakentamista koskevan 10 a vai b §:n ja 13 §:ään tulee merkitä kuinka monta kertaa asiakkaan tulee toimittaa vesimittarilukemat.

Yleistä vesihuoltosopimuksista

Vesihuoltolaki koskee ainoastaan asutuksen ja siihen rinnastuvaan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoa, joten suositukset on laadittu myös vain näiden tarpeita vastaavaksi. Mikäli kysymys on muun elinkeinotoiminnan vesihuollosta, ei vesihuoltolakia sovelleta. Suosituksia ei siten pitäisi suoraan ottaa käyttöön tällaisen toiminnan vesihuoltopalveluista sovittaessa.

Uuden vesihuoltolain mukaiset talousveden toimittamista, jäteveden johtamista sekä huleveden ja perustusten kuivatusvesien johtamista koskevat sopimukset ovat yksityisoikeudellisia, joten niistä johtuvat riidat käsitellään käräjäoikeuksissa. Laissa ei ole vanhoja sopimuksia koskevia siirtymäsäännöksiä, joten myös vanhat sopimukset ovat yksityisoikeudellisia.

Uuden vesihuoltolain sopimusjärjestelmä perustuu kahden sopimuksen mallille eli kiinteistön liittämisestä tehdään liittymissopimus ja vesihuoltopalvelujen varsinaisesta toimittamisesta ja käytöstä käyttösopimus. Kahden sopimuksenmalli on vesihuoltolaissa mukanaan tuoma uutuus. Aikaisemmin lainsäädännön perusteella ei ole eroteltu käyttö- ja liittymissopimuksia.

Vesihuoltolain 21 §:n mukaan liittymis- ja käyttösopimus tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisesti siten, ettei sopimuksen sisältöä voida yksipuolisesti muuttaa ja siten, että sopimus on kummankin saatavilla. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan mahdollisuudella sopia sähköisesti ministeriö halusi varautua EU:n direktiiviin sähköisestä kaupankäynnistä. Mikäli vesihuoltolaitos toimii osana kuntaa, koskee sitä jo laki sähköisestä asioinnista hallinnosta. Lain mukaan kunnan tulee mahdollisuuksien mukaan tarjota mahdollisuutta lähettää tietoja sähköpostitse ja faksilla. Mikäli sähköisen allekirjoituksen varmennusjärjestelmää ei ole kunnassa käytössä, ei sopimusta voi solmia pelkästään sähköpostitse, vaan sopimusta on täydennettävä normaalein allekirjoituksin.

Yleistä yleisistä toimitusehdoista

Yleiset toimitusehdot korvaavat aikaisemmat yleiset määräykset. Yleisiä toimitusehtoja valvoo kuluttajasuojanäkökulmasta kuluttaja-asiamies.

Vesihuoltolain siirtymäsäännöksen mukaan yleiset määräykset ovat voimassa yleisinä toimitusehtoina kaksi vuotta lain voimaantulon jälkeen eli 28.2.2003 saakka. Koska osa yleisistä määräyksistä on vastoin vesihuoltolain säännöksiä, joista lain mukaan ei voi sopia toisin, ja koska uudet suositukset sopimusehdoiksi ja yleisiksi toimitusehdoiksi muodostavat kokonaisuuden, tulisi pyrkiä siihen, että uudet sopimusehdot ja yleiset toimitusehdot otettaisiin laitoksissa käyttöön yhtä aikaa.

Yleiskirjeeseen liitetyt yleiset toimitusehdot ovat vain suositus yleisiksi toimitusehdoiksi. Kunkin laitoksen tulisi siten käydä läpi suositus sekä tarpeen vaatiessa muokata suosituksen ehtoja oman laitoksen tarpeita ja käytäntöä vastaavaksi. Koska kuluttaja-asiamies valvoo yleisiä toimitusehtoja ja koska vesihuoltolaki sisältää säännöksiä, joista ei voi sopia kuluttajan vahingoksi toisin, omien ehtojen muokkaamisessa tulisi olla varovaisia.

Liittymissopimus

Liittymissopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jossa sovitaan kiinteistön liittämistä vesihuoltoon. Liittymissopimus voi koskea talousvettä, jätevettä ja hule- ja perustusten kuivatusvettä tai vain jotakin näistä.

Liittymissopimuksen on oikeutettu tekemään kiinteistön omistaja tai omistajan vertainen haltija. Omistajan vertaisena haltijana pidetään kiinteistön maanvuokralaista, muttei huoneenvuokralaista, vaikka tällä olisi huoneenvuokrasopimuksen perusteella oikeus käyttää koko kiinteistöä.

Koska vesihuoltolain 21 § lähtee siitä, että "kiinteistö" on liitettävä, tarkoittaa tämä sitä, että lähtökohtana liittymisoikeudelle on yksi liittymä/kiinteistö. Täten vesihuoltolaitos ei ole velvollinen tekemään erillisiä liittymissopimuksia esim. rivitalon eri huoneistojen kanssa tai tonttia koskevien hallintajakosopimusten perusteella.

Mikäli vesihuoltolaitos jostain syystä haluaa kuitenkin ryhtyä rakentamaan erillisiä liittymiä tontin tai rakennuksien eri osille esim. rivitalojen eri huoneistoille, ei tämä lain perusteella ole kiellettyä. Tällöin on kuitenkin muistettava, että kaikkia asiakkaita tulee kohdella tasapuolisesti. Täten yhdelle kiinteistölle ajateltu poikkeusjärjestely voi tarkoittaa, että laitos on velvollinen muidenkin kohdalla tekemään erilliset liittymissopimukset.

Käyttösopimus

Käyttösopimuksella sovitaan talousveden toimittamisesta, jäteveden ja hule- perustusten kuivatusvesien poisjohtamisesta. Käyttösopimuksen solmiminen edellyttää liittymissopimuksen voimassaoloa.

Vesihuoltolain 21 §:n perustelujen mukaan käyttösopimuksen tehnyt voi olla eri kuin liittymissopimuksen tehnyt. Käyttösopimuksen voi tehdä halutessaan myös se, joka hallitsee laitoksen verkkoon liitettyä kiinteistöä tai rakennusta huoneenvuokrasopimuksen perusteella. Vuokralaisen ei kuitenkaan ole pakko tehdä omaa käyttösopimusta, vaan käyttösopimus voi olla vuokranantajankin nimissä, jolloin vuokranantaja perii vesihuoltomaksut vuokralaiselta huoneenvuokrasopimuksen perusteella. Vuokralaisen mahdollisuus tehdä liittymän suostumuksella oma käyttösopimus on vesihuoltolain mukanaan tuoma uutuus.

Lähtökohtana käyttösopimuksien tekemisessä on yksi käyttösopimus/liittymä. Laki ei siis edellytä, että laitoksen tulisi tehdä huoneistokohtaisia käyttösopimuksia.

Sopimusehtosuosituksen 3 §:ssä edellytetään, että kiinteistöllä on aina voimassa käyttösopimus. Se, että liittymää kohden on aina voimassa joku käyttösopimus on tärkeää sen vuoksi, että voidaan periä esim. vuotojen perusteella syntyneet käyttömaksut ja hulevedestä perittävät maksut.

Mikäli muu kuin liittymä haluaa tehdä oman käyttösopimuksen tarvitsee hän sopimusehtosuosituksen 4 §:n mukaan liittymän kirjallisen suostumuksen. Lisäksi suosituksessa edellytetään, että liittymä on tällöin suorittanut liittymismaksun ja muut kiinteistön liittämiseen liittyvät erääntyneet maksut esim. liittämismaksut ja tonttijohdon rakentamismaksut. Liittymismaksun ei siis tarvitse välttämättä olla erääntynyt. Laitoksella on oikeus kieltäytyä tekemästä muun kuin liittymän kanssa käyttösopimusta, jos liittymällä on kiinteistön liittymissopimusrästejä tai liittämistä johtuvia maksurästejä. Liittymän käyttösopimusrästien perusteella laitos ei kuitenkaan voine kieltäytyä vuokralaisen kanssa tehtävästä omasta käyttösopimuksesta.

Kirjallinen suostumus oman käyttösopimuksen tekemiseen voidaan antaa joko erillisellä suostumuskaavakkeella tai esim. huoneenvuokrasopimuksessa.

Jos muu kuin liittymä tekee käyttösopimuksen, liittymän käyttösopimus siirtyy "hyllylle" odottamaan sitä, että vuokralaisen käyttösopimus lakkaa olemasta voimassa. Liittymän ei siis tarvitse irtisanoa tai purkaa omaa käyttösopimustaan. Kun vuokralaisen käyttösopimus lakkaa olemasta voimassa, sovelletaan taas liittymän

tekemää käyttösopimusta. Liittyjän käyttösopimuksen palautumisesta voimaan on laitoksen informoitava liittyjää välittömästi.

Sopimuksien yhteys ja siirto

Koska vesihuoltolaki perustuu kahden sopimuksen mallille, on lähtökohtana se, että kukin sopimuksentekijä vastaa tekemänsä sopimuksen mukaisista velvoitteista. Mikäli täten liittymissopimuksen ja käyttösopimuksen tekevät ovat eri tahoja, eivät he vastaa toisen sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisestä. Liittymissopimuksen tehnyt ei siten vastaa toisen tekemän käyttösopimuksen maksamattomista käyttömaksuista.

Koska liittymissopimus voidaan sanoa irti ainoastaan laissa mainituissa harvoissa tapauksissa, liittymissopimus siirretään normaalitapauksissa kiinteistön vaihtaessa omistajaa tai haltijaa. Sopimuksen siirtoa koskevat sopimusehtosuosituksen 11 § sekä yleisen toimitusehtosuosituksen 3.9 kohta. Niiden mukaan liittyjän tulee ilmoittaa laitokselle kiinteistön luovutuksesta. Laitoksen on hyväksyttävä siirto ennen kuin siirronsaajasta tulee sopimuksen osapuoli. Siirron hyväksyminen edellyttää, että liittymismaksu on maksettu ja sopimuksen mukaiset ehdot täytetty tai että uusi liittyjä ottaa em. velvoitteista vastattavakseen. Mikäli liittyjä on siis laiminlyönyt liittymissopimuksesta johtuvat velvoitteensa, ei siirtoa hyväksytä, jos uusi siirronsaaja ei nimenomaisesti ota vastattavakseen laiminlyönneistä ja rästeistä. Muussa tapauksessa luovutuksensaaja katsotaan uudeksi liittyjäksi, jonka kanssa tehdään uusi liittymissopimus ja jolta velotaan uusi liittymismaksu. Täten siirronsaaja ei saa parempaa oikeutta kuin, mitä oli luovuttajalla.

Käyttösopimuksen osalta tulkinta on toisenlainen. Vesihuoltolaissa ei ole säännöksiä asiakkaan oikeudesta sanoa käyttösopimus irti. Täten lähtökohtana on, että kiinteistön uusi omistaja tai haltija voi aina tehdä halutessaan uuden käyttösopimuksen eikä vanhan omistajan tai haltijan ole välttämättä siirrettävä käyttösopimustaan uudelle omistajalle tai haltijalle. Normaalitapauksissa, joissa ei ole maksamattomia käyttömaksuja, sopimus siirretään. Mikäli maksurästejä kuitenkin on, kuluttaja-asiamiehen ja ministeriön kantojen mukaan sopimusehdoissa ei voida kuitenkaan edellyttää, että uusi käyttäjä olisi velvollinen suorittamaan vanhan käyttösopimuksen perusteella maksamatta olevat saatavat. Mikäli uusi omistaja tai haltija siis tekee uuden käyttösopimuksen eikä vanhaa sopimusta siirretä, ei hän ole vastuussa vanhan käyttösopimuksen laiminlyönneistä.

Vaikka siirtotilanteissa uusi käyttäjä voikin aloittaa puhtaalta pöydältä, ei tämä tarkoita sitä, että vanha vapautuisi vastuusta. Sopimusehtosuosituksen 14 §:n mukaan sopimuksen tehnyt asiakas on aina vastuussa siirrosta huolimattakin vesimittarin lukemiseen saakka kertyneistä maksuista.

Sopimukset ja maksut

Sopimusehtosuosituksen 5 §:n mukaan liittymissopimuksen perusteella liittyjä olisi velvollinen maksamaan liittymismaksun ja käyttösopimuksen perusteella perittäisiin perus- ja käyttömaksu. Perusmaksu on suosituksessa sidottu käyttösopimukseen, koska on katsottu helpommaksi se, että käyttösopimuksen tehnyt maksaa kaikki juoksevat maksut eli joudutaan lähettämään vain yksi lasku. Perusmaksu voidaan sitoa myös liittymissopimukseen. Tällöin on kuitenkin syytä huomata, ettei palvelua voida vesihuolto-lain mukaan keskeyttää, jos käyttösopimuksen tehnyt on maksanut käyttömaksut mutta liittyjä, joka on toinen taho, ei ole maksanut perusmaksuja.

Koska vesihuoltolaissa ei ole enää säännöksiä lisäliittymismaksun maksuvelvollisuudesta, on sopimusehtosuosituksen 5 §:ään otettu säännös lisäliittymismaksun perimismahdollisuudesta. Lisäliittymismaksusta sinänsä säädetään taksassa, mutta sopimusehdoissa tulee varautua lisäliittymismaksun perimisoikeuteen.

Toimitusehtosuosituksen 4. lukuun on otettu vain muutamia maksuja koskevia säännöksiä. Lähinnä suosituksessa on viitattu taksaan ja hinnastoon. Maksujen muuttamista koskevassa kohdassa on käsitelty sopimuksen muuttamista koskevat säännökset, jotka käsitellään tässä yleiskirjeessä myöhemmin.

Sopimusehtojen muuttaminen

Vesihuoltolain sopimusehtojen muuttamista koskeva 23 §:n säännös on pakottavaa oikeutta eli laki sisältää kaikki ne perusteet, joilla vesihuoltolaitos voi muuttaa sopimuksien ehtoja. Lain säännökset on suoraan kirjoitettu toimitusehtosuosituksen 3.4 kohtaan.

Lain 23 §:n ja toimitusehtosuosituksen 3.4 kohdan mukaan sopimusehtoja voidaan muuttaa vain

1. sopimusehdoissa yksilöidyillä perusteilla edellyttäen, ettei sopimuksen sisältö ei kokonaisuutena olennaisesti muutu,
2. lainsäädännön muutoksen tai viranomaisen siihen perustuvan päätöksen perusteella,
3. muusta erityisestä syystä olosuhteiden olennaisesti muututtua,

4. oikeus tehdä vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Sopimusehtojen muuttamisesta, muutoksen perusteista ja muutoksien voimaantulosta tulee lain mukaan tiedottaa hyvissä ajoin ennen niiden voimaantuloa. Toimitusehtosuosituksen 1.2. mukaan toimitusehtojen muuttamisesta tulee ilmoittaa asiakkaalle vähintään 3 kuukautta ennen uusien ehtojen voimaantuloa. Suosituksen 3.4 kohdassa näyttäisi olevan tämän kanssa ristiriidassa oleva säännös, jonka mukaan, jos muutoksen perusteena on joku muu kuin lainsäädännön tai viranomaismääräyksen muuttuminen, muutos voi tulla voimaan korkeintaan kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Säännöksiä tulee tulkita siten, että sopimuslomakkeen kääntöpuolella olevat uudet sopimusehdot voivat tulla voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun ne on lähetetty asiakkaalle, mutta uudet yleiset toimitusehdot voivat tulla voimaan vasta kolmen kuukauden kuluttua.

Sopimusehtojen muuttamista koskevat säännökset koskevat niin varsinaisia sopimusehtoja kuin yleisiä toimitusehtoja. Laitoksella ei siis ole enää niin suurta oikeutta yksipuolisesti muuttaa sopimusehtoja niin kuin aiemmin voitiin tehdä muuttamalla yleisiä määräyksiä.

Maksujen muuttamista koskevat säännökset on otettu toimitusehtosuosituksen 4.2 kohtaan. Maksujen muuttaminenkin on sopimusehtojen muuttamista, joten sopimuksen muuttamista koskevia perusteita sovelletaan myös maksuihin. Toimitusehtosuosituksen mukaan maksujen muutoksista tulee ilmoittaa kuukausi ennen uusien maksujen voimaantuloa.

Sopimuksien irtisanominen

Vesihuoltolain sopimuksien irtisanomista koskevat säännökset ovat laitoksen osalta pakottavaa oikeutta vaikka tästä ei ole laissa nimenomaisesti näin mainittukaan. Täten vesihuoltolaitos ei voi laajentaa sopimuksissa oikeuttaan sanoa irti liittymis- tai käyttösopimus. Asiakkaan oikeuksia irtisanoa sopimus voidaan ainakin käyttösopimuksen osalta sopimusteitse laajentaa tai kaventaa.

Vesihuoltolain sopimuksen irtisanomista koskevat säännökset on otettu yleisten toimitusehtojen 3.5 kohtaan. Laitos voi sanoa irti liittymissopimuksen vain, jos sopimuksen pitäminen voimassa on kiinteistön vedenkulutuksen tai kiinteistöltä viemäriin johdettavan jäteveden, huleveden tai perustusten kuivatusveden laadun tai määrän olennaisen muuttumisen vuoksi kohtuutonta. Tämä säännös on voimassa niin toiminta-alueen sisä- kuin ulkopuolella. Laitos ei voi siten sopia, että sillä olisi laajempi oikeus sanoa sopimus irti, jos kiinteistö sijaitsee toiminta-alueen ulkopuolella. Laitoksella ei tietysti ole velvollisuutta solmia toiminta-alueen ulkopuolella olevan kanssa vesihuoltosopimusta. Säännös tarkoittaa myös sitä, ettei laitos voi sanoa liittymissopimusta irti, jos ainoastaan alueen vesihuollon määrässä tai laadussa tapahtuu muutoksia tai jos muutokset ovat ainoastaan vähäisiä. Säännös edellyttää olennaisia muutoksia yksittäisen kiinteistön osalta. Laitoksen on syytä ottaa tämä huomioon sopimuksia tehtäessä alueilla, joissa vesihuoltopalveluiden tarve voi oleellisesti vähentyä.

Koska vesihuoltolaki lähtee siitä, että toiminta-alueen kiinteistöillä on liittymisvelvollisuus, liittyjä saa irtisanoa liittymissopimuksen toiminta-alueella vain, jos hän on saanut ympäristönsuojeluviranomaisilta vapautuksen vesihuoltolain 11 §:n perusteella. Koska liittymisvelvollisuutta ei ole toiminta-alueen ulkopuolella, tällaisen liittyjän, ei siis laitoksen, irtisanomisoikeudesta, voidaan sopia sopimuksessa toisinkin. Yleiseen toimitusehtosuositukseen ei ole otettu erityissäännöksiä tällaisen liittyjän varalta, joten asiaan on syytä kiinnittää sopimusta laadittaessa erityistä huomiota. Jos tällainen kiinteistö liitetään myöhemmin laitoksen toiminta-alueeseen, ei tällaisia erityissäännöksiä kuitenkaan voi tämän jälkeen soveltaa.

Vesihuoltolaitos voi irtisanoa käyttösopimuksen, jos vesihuollon palvelu on keskeytetty vesihuoltolaissa säädetyillä perusteilla ja sopimuksen voimassapitäminen on kohtuutonta. Palvelun keskeyttämistä koskevat säädökset on otettu myös yleisten toimitusehtojen 3.10 kohtaan, joka on käsitelty tässä yleiskirjeessä seuraavaksi.

Asiakkaan oikeutta sanoa irti käyttösopimus ei ole säädely lainkaan vesihuoltolaissa.

Sopimusehtosuosituksen 3 §:ssä edellytetään, että asiakkaalla on oltava aina voimassa käyttösopimus. Asiakkaalla ei siten olisi oikeutta sanoa irti käyttösopimusta, jos hänellä on voimassa liittymissopimus. Jos asiakkaalla on oikeus sanoa irti liittymissopimus, on hänellä oikeus irtisanoa luonnollisesti myös käyttösopimus. Mikäli käyttösopimuksen on tehnyt muu kuin liittyjä, on hänellä toimitusehtosopimuksen 3.5 kohdan mukaan lisäksi oikeus sanoa sopimuksensa irti, kun hänen hallintaoikeus päättyy.

Sopimusehtosuosituksen 6 §:n mukaan, mikäli asiakkaalla on oikeus sanoa irti sopimus tai keskeyttää palvelu, asiakkaan tulee viimeistään kaksi viikkoa ennen haluttua sopimuksen päättymisajankohtaa tai keskeytyksen ajankohtaa ilmoittaa tästä kirjallisesti.

Palvelun keskeyttäminen

Laitoksen oikeus keskeyttämiseen

Palvelun keskeyttämisestä on säädetty vesihuoltolain 26 § :ssä. Säännös on pakottavaa oikeutta kuluttajan osalta eli kuluttajan lain mukaisia oikeuksia ei sopimusteilse heikentää. Lain säännöksiä on pyritty toimitusehtosuosituksen 3.10 kohdassa täsmentämään markka- ja aikamääriin.

Toimitusehtosuosituksen 3.10 kohdan mukaan vesihuoltopalvelu voidaan keskeyttää, jos

1. asiakas ei kirjallisesta huomautuksista huolimatta huolehdi siitä, että kvv-laitteistot ovat yl. toimitusehtojen ja muiden säädösten edellyttämässä kunnossa eikä laitoksen asettamassa kohtuullisessa ajassa huolehdi sellaisten puutteiden poistamisesta, jotka vahingoittavat tai voivat vahingoittaa laitoksen laitteita tai voivat vaikuttaa haitallisesti veden laatuun tai paineisiin,
2. asiakas anastaa tai yrittää anastaa vettä, murtaa luvatta sinetin tai käyttää vettä sopimuksen vastaisesti tai laitoksen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta on ilman laitoksen lupaa jakanut tonttivesijohtonsa kautta vettä kolmannelle tai johtanut kolmannen viemäriveresiä oikeudettomasti tonttiviläjäisiin,
3. asiakas kirjallisesta muistutuksesta huolimatta olennaisesti laiminlyö maksuvelvollisuutensa. Jos asiakas on kuluttaja tai kysymys on asuinkäytössä oleva pienkiinteistö, on laiminlyödyn yhden tai useamman maksun oltava vähintään 170 euroa tai jos vanhimman maksamatta olevan laskun eräpäivästä on kulunut vähintään kolme kuukautta,
4. asiakas muulla tavoin olennaisesti rikkoo tai laiminlyö lainsäädännöstä, lainsäädännön perusteella annetuista viranomais määräyksistä tai sopimuksesta johtuvat velvoitteensa,
5. muu asiakas kuin kuluttaja on asetettu konkurssiin ja laitoksella on saatavia konkurssipesästä tai kiinteistö on ulosmittauksesta liittyjän veloista eikä vakuutta maksujen suorittamisesta ole annettu.

Edellä 3 kohdassa mainittuja markka- tai aikamääriä ei tule alentaa. Määrät on sovittu yhdessä kuluttaja-asiamiehen kanssa.

Vesihuoltolain 26 §:ssä olevat keskeyttämistä koskevat määräajat on otettu myös toimitusehtosuosituksen 3.10 kohtaan. Vaikka laki mahdollistaisi sen, että muun asiakkaan kuin kuluttajan palvelun keskeyttämisestä voitaisiin sopia toisinkin, suosituksessa ei ole kuin yksi muita kuin kuluttajia koskeva säännös. Tarkoitus on ollut, että kuluttajaa ja muuta asiakasta koskevat keskeyttämissäännökset olisivat mahdollisimman samanlaiset.

Toimitusehtosuosituksen 3.10 kohdan mukaan laitoksella on oikeus keskeyttää vesihuoltopalvelu aikaisintaan viiden viikon kuluttua siitä, kun laitos on ilmoittanut asiakkaalle laiminlyönnistä ja keskeyttämisuudesta. Jos toiminta aiheuttaa välitöntä vaaraa tai huomattavaa haittaa laitoksen käytölle, terveydelle tai ympäristölle, laitoksella on oikeus välittömästi keskeyttää palvelu. Lisäksi toimitusehtosuositukseen on lisätty kohta, jonka mukaan laitoksella on välitön keskeyttämisoikeus, jos muu asiakas kuin kuluttaja on asetettu konkurssiin. Viimeksi mainittua perustetta ei löydy laista ja säännös voi siten koskea ainoastaan muita kuin kuluttaja-asiakkaita.

Toimitusehtosuosituksen 3.10 kohtaan on kirjoitettu laissa kuluttajia koskeva erityissäännös, jonka mukaan, jos kuluttajan maksun laiminlyönti johtuu maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut vakavan sairauden, työttömyyden tai muun niihin rinnastettavan erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, palvelu voidaan keskeyttää aikaisintaan kymmenen viikon kuluttua keskeyttämisen ilmoittamisesta. Asiakkaan on itse vedottava ns. sosiaaliseen suoritusesteeseen.

Koska jäljempänä laskutusta koskevien toimitusehtojen mukaan (6.3 kohta) mukaan karhukirje voidaan lähettää aikaisintaan kaksi viikkoa eräpäivän jälkeen, tarkoittaa tämä käytännössä sitä, että keskeyttäminen voidaan normaalitapauksissa tehdä aikaisintaan 7 tai 12 viikon kuluttua eräpäivästä. Keskeyttämisen sisältävässä kirjeessä tulee käydä ilmi selvästi, minä päivänä palvelu keskeytetään. Keskeyttämiseen riittää yksi maksumuistutus.

Palvelun keskeyttämistä koskevien säännösten osalta on huomattava lisäksi, että laitoksella on oikeus irtisanoa käyttösopimus vain, jos palvelu on keskeytetty lain keskeyttämisperusteilla ja sopimuksen voimaansapitäminen olisi laitoksen kannalta kohtuutonta.

Asiakkaan oikeus keskeyttämiseen

Vesihuoltolaissa ei ole säädelty millään tavoin asiakkaan oikeus pyytää tai saada palvelunsa keskeytettyä. Toimitusehtosuosituksen 3.10 kohtaan on otettu myös säännökset asiakkaan oikeudesta saada palvelunsa keskeytettyä.

Liittäminen

Liittymissopimuksessa sovitaan

- liittämiskohdista ja -korkeuksista
- vesijohdon painetasosta
- viemärien padotuskorkeuksista ja
- liittymismaksusta ja sen eräpäivistä.

Liittämiskohta ja -korkeus sekä padotuskorkeus

Vesihuoltolain 12§:n mukaan kiinteistön liittymispisteen tulee sijaita kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Vesihuoltolain voimaan tullessa kumoutuivat aiemmin terveydensuojeluasetuksessa olleet määräykset liittämiskohdan enimmäisetäisyyksistä (20 m). Lisäksi uusien yleisten toimitusehtojen voimaantullessa kumoutuvat aiemmin yleisissä määräyksissä olleet metrimäärät (suositus 15 m ja 100 m). Laissa tai muussakaan säädöksessä ei siten ole enää säädetty mitään metrimäärää. Laissa ei myöskään määritellä erilaista liittämiskohdan etäisyyttä toiminta-alueella ja toiminta-alueen ulkopuolella.

Vesihuoltolain 36 §:n mukaan ministeriöllä on oikeus säätää asetuksella enimmäisetäisyyksistä. Tällä hetkellä ministeriö ei suunnittele asiasta asetusta.

Vaikka terveydensuojeluasetuksessa enimmäismetrimääriä koskevat säädökset kumoutuivat vesihuoltolain voimaantullessa, katsomme, että vesihuoltolain tarkoittamaa mainintaa välittömässä läheisyydessä tulee tulkita aiempien asetuksen ja yleisien määräyksien sisältämien metrimäärien mukaan. Toimitusehtosuosituksen 2.4 kohdan mukaan asiakas, joka haluaa liittyä toiminta-alueen ulkopuolelta, olisi edelleen velvollinen kustantamaan tarvitsemansa yhteyden laitoksen vesijohtoon ja viemäriin. Tällöin liittämiskohdan voi määrätä kauemmaksikin kuin, mitä em. metrimäärät edellyttäisivät.

Liittymissopimuksessa tulisi sopia myös padotuskorkeuksista. Sen varalta, ettei sopimuksessa ole sovittu padotuskorkeuksista, on toimitusehtosuosituksen 3.2 kohtaan otettu rakentamismääräyskokoelma D 1 :ssä olevat padotuskorkeudet.

Tonttivesijohto ja -viemäri

Sopimusehtosuosituksen 8 §:n mukaan asiakkaan tulee esittää kvv-laitteistojen suunnitelmat laitoksen tarkastettavaksi ennen laitteistojen asentamista.

Tonttivesijohdon ja viemärin rakentamisesta on sopimusehtosuositukseen otettu kaksi vaihtoehtoista säännöstä. Säännökset eroavat siinä, kuka suorittaa työt muualla kuin liittyjän kiinteistöllä. Sopimusehtosuosituksen 10 b §:n mukaan työt suorittaa laitos ja 10 a §:n mukaan liittyjä huolehtii koko tonttivesijohdon ja viemärin rakentamistöistä. Suosituksen 10 b §:n perusteella laitoksella on oikeus laskuttaa asiakasta asiakkaan kiinteistön ulkopuolella tehdyistä maanrakennustöistä.

Sopimusehtojen 10 a ja b §:iin on vaikuttanut Kilpailuviraston kanta, jonka mukaan asiakkaalla tulee olla aina oikeus tehdä maanrakennustyöt omalla kiinteistöllään sekä hankkia tonttivesijohto ja -viemärijohto.

Laitoksella on oikeus määrätä tonttijohtojen aine, koko ja sijoitus. Itse liittämistyön suorittaa sopimusehtojen mukaan aina laitos. Laitoksen tulee valita sopimusehdoista jompikumpi. Sopimusehtoja ei voi enää kirjoittaa siten, ettei asiakas voisi suorittaa omalla kiinteistöllään maanrakennustöitä tai hankkia tonttijohtoja. Laitos voi tietysti tarjota näitä palveluja asiakkaalle mutta asiakkaalla on oltava valinnanvapaus.

Sopimusehtosuosituksen 10 b § on aiemman Kaupunkiliiton vanhan suosituksen mukainen. Se soveltuu erityisesti silloin, kun liittämiskohta on muualla kuin liittyjän kiinteistöllä. Ehto on suunniteltu siten, että se helpottaisi liittämiskohdan siirtämistä tontin rajalle.

Mittaus

Mittausta koskee toimitusehtosuosituksen 5. luku. Suosituksen 5.3 kohdan mukaan asiakas olisi pääsääntöisesti velvollinen varaamaan vesimittarille viranomaisohjeen mukaan rakennetun, lämpimän ja lattiakaivolla varustetun tilan. Erityisestä syystä tästä voitaisiin kuitenkin poiketa.

Vesimittarin luentaa koskevan suosituksen 5.4 kohdan mukaan laitos voisi lukea mittarin tarpeen mukaan. Suosituksena olisi luenta 1-4 vuoden välein. Asiakkaalla olisi sopimusehtosuosituksen 13 §:n sekä toimitusehtosuosituksen 5.4 kohdan mukaan velvollisuus toimittaa mittarin lukemat. Sopimusehtojen 13 §:ään tulee täydentää, kuinka usein asiakkaan on toimitettava vesimittarilukemat.

Mittaustarkkuudesta on toimitusehtosuositukseen otettu säännös, jonka mukaan poikkeama voi olla korkeintaan + 5 % , jollei viranomais määräyksistä muuta johdu. Laitoksella olisi 5.8 kohdan mukaan velvollisuus tarkistaa vesimittarit määrävälein sekä asiakkaan kirjallisesta pyynnöstä. Mikäli asiakkaan tilaamassa tarkistuksessa vesimittari näyttää oikein, asiakas on velvollinen suorittamaan tarkistuskäytön.

Laskutus

Laskun sisältö, eräpäivä, viivästyskorko

Toimitusehtosuosituksen 6. luku koskee laskutusta. Suosituksen mukaan laskutus voi perustua joko arvioon tai mittaukseen. Laskusta on käytävä ilmi

- kulutus- ja yksikköhintatiedot,
- laskutuskauti ja
- erillistoimenpiteiden maksut.

Mikäli laskutus perustuu arvioon, laitoksen tulee asiakkaan pyynnöstä tarkistaa arviolaskutus, jos olosuhteissa tapahtuu olennainen muutos tai siihen on muutoin perusteltua syytä.

Sopimusehtosuosituksen 13 §:ssä on jätetty auki se, kuinka monta kertaa asiakkaan on toimitettava vesimittarin lukematiedot. Laitoksen tulee täydentää tämä osa lomakkeen kääntöpuolella oleviin sopimusehtoihin. Toimitusehtosuosituksen 5.4 kohdan mukaan laitos sitoutuu lukemaan vesimittarit 1-4 vuoden välein tai tarpeen mukaan. Laitoksen luettavaliä määrättäessä on syytä ottaa huomioon saatavien vanhentumissäädökset. Kuluttajasaatavan vanhentumisaika on kolme vuotta.

Toimitusehtosuosituksen 6.1 kohdan mukaan laitos laskuttaa vähintään kerran vuodessa ja laskun lähettämisen ja eräpäivän välissä on oltava vähintään kolme viikkoa. Muiden kuin kuluttaja-asiakkaan osalta voidaan sopia siitä, että eräpäivä voi olla aikaisemminkin kuin kolmen viikon kuluttua. Tästä on sopimuksessa kuitenkin nimenomaisesti sovittava.

Laskun lähettämisen ja eräpäivän välistä aikaa määrättäessä on syytä huomata kuluttajasaatavan osalta korkolain säännökset. Mikäli eräpäivää ja laskun suuruutta ei ole ennalta määrätty, korkolain mukaan viivästyskoron maksuvelvollisuus alkaa vasta 30 päivän kuluttua laskun lähettämispäivästä. Mikäli laskun summa tai eräpäivä ei ole kuluttajan tiedossa etukäteen ja lähettämisen ja eräpäivän väliin jää siis suosituksen 6.2 kohdan mukaisesti vain kolme viikkoa, ei viivästyskorkoa voida laskea vielä eräpäivän jälkeisestä päivästä vaan vasta 30 päivän kuluttua laskun lähettämispäivästä. Mikäli eräpäivä ja viivästyskorko halutaan kytkeä kuluttajasaatavankin osalta, tulee joko laskun lähettämisen ja eräpäivän väliin jäädä 30 päivää tai edellisessä laskussa jo ilmoittaa, mikä on seuraavan laskun eräpäivä sekä summa. Suosituksessa ei ole tehty kuluttajan ja muun asiakkaan osalta eroa. Muiden kuin kuluttajien viivästyskoron laskemisen aloittamispäivästä voidaan sopimuksessa sopia toisinkin.

Viivästyskorko määräytyy korkolain 4 §:n 3 mom:n mukaan eli tällä hetkellä viivästyskorko on 11 %. Myös jätevesimaksun viivästyskorko on nyt sama kuin muidenkin maksujen.

Maksun laiminlyönti

Toimitusehtosuosituksen maksun laiminlyöntiä koskeva 6.3 kohta on tehty perintälakia ja perintälain perusteella kuluttaja-asiamiehen antamia hyvää perintätapaa koskevia ohjeita vastaaviksi.

Laitoksen tulee lähettää asiakkaalle vähintään kaksi maksumuistutusta ennen saatavien siirtämistä perintään ja ensimmäinen maksumuistutus voidaan lähettää aikaisintaan kahden viikon kuluttua eräpäivästä. Vaatimus kahdesta maksumuistutuksesta ja aikaraja perustuvat kuluttaja-asiamiehen antamiin perintäohjeisiin. Ehdotetuista säännöksistä ei tulisi poiketa ainakaan siinä tapauksessa, että kysymyksessä on saatavan perintä kuluttajalta.

Laitoksella on toimitusehtosuosituksen mukaan oikeus periä maksumuistutuksen perimisestä hinnastossa määrätyn maksun.

Hyvitys, lisävelvoitus ja saatavien vanhentuminen

Toimitusehtosuosituksen 6.4 kohdan mukaan laskutus-, mittausvirheestä tai mittarin luentavirheen perusteella laitoksella on oikeus lisäveloitukseen ja asiakkaalla hyvitykseen. Hyvitykselle tai lisäveloitukselle ei suoriteta korkoa.

Saatavien vanhentumissäännökseen on vaikuttanut kuluttajasuojalain vanhentumissäännös sekä se, että kaikki maksut, myös jätevesimaksu, ovat yksityisoikeudellisia. KSL 12 luvun 1 e §:n mukaan kuluttajasaatava vanhentuu kolmessa vuodessa vesihuoltopalvelun toimittamisesta tai saatavan erääntymisestä. Vanhentumisesta ei voida siten kuluttajan osalta sopia toisin. Muiden kuin kuluttajien saatavien vanhentumisajasta voidaan sopia toisin. Täten yleiseen toimitusehtosuositukseenkin on otettu säännös, jonka mukaan laitoksella on oikeus vaatia lisäveloitusta kolmen vuoden ajalta laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheen johdosta. Suosituksessa ei ole eroteltu saatavia kuluttajalta ja muita saatavia, vaan on katsottu, että on helpompi soveltaa samaa vanhentumissäädöstä olipa kyseessä sitten kuluttaja tai muu asiakas.

Asiakkaan oikeudesta vaatia hyvitystä ei ole säädöstä kuluttajasuojalaissa. Kuluttaja-asiamies on kuitenkin katsonut, että asiakkaalla tulee olla oikeus vaatia em. virheestä hyvitystä kymmenen vuoden ajalta edellyttäen, että hän pystyy esittämään virheen syntymisajankohdan ja sen vaikutuksen. Säädos on kuluttaja-asiamiehen kannan mukainen.

Vakuus

Vesihuoltopalvelu on välttämättömyyspalvelu ja lähtökohtana on, ettei vakuutta tulisi vaatia, jollei siihen ole erityistä perustetta. Kuluttajan osalta vaaditaan lisäksi erityisen painavaa perustetta.

Toimitusehtosuositukseenkin 6.5 kohdassa esitetyissä vakuussäädöksissä on eroteltu oikeus vaatia vakuutta kuluttajalta sekä muulta asiakkaalta. Varsinkin kuluttajan osalta vakuussäädöksissä tulisi pidättäytyä suosituksessa esitettyihin, jotka kuluttaja-asiamies on hyväksynyt. Muun kuin kuluttajan tehdessä sopimuksen laitoksella on oikeus vaatia vakuutta tai ennakkomaksua sopimukseen perustuvien saatavien maksusta.

Ennakkomaksulla tarkoitetaan maksua, josta kuitataan seuraavia laskuja. Vakuudella taas sellaista vakuutta, joka on laitoksen käytettävissä, jos asiakas laiminlyö maksun oikea-aikaisen suorittamisen. Vakuutta voidaan vaatia niin sopimusta tehtäessä kuin sopimuksen voimassaoloaikana. Toimitusehtosuosituksen mukaan vakuus voi olla vähintään kolmen kuukauden tai enintään yhden vuoden arvioitu käyttömaksu. Vakuudelle ei makseta korkoa.

Kuluttajan osalta erityisenä painavana syynä, jonka vuoksi laitos voi vaatia vakuutta pidetään sitä, että

- laitos on erottanut asiakkaan verkosta ja/ tai purkanut sopimuksen maksuihin kohdistuvan laiminlyönnin vuoksi,
- laitoksella on kuluttajalta erääntyneitä vesihuoltomaksuja, joiden määrää voidaan pitää olennaisena,
- kuluttajan luottotiedoissa ilmenee, että kuluttaja on ilmeisesti kyvytön suoriutumaan sopimukseen perustuvasta maksuvelvollisuudestaan.

Laitoksen tulee palauttaa vakuus välittömästi sopimuksen päätyttyä. Vakuus tulee sopimuksen voimassa ollessa palauttaa muulle asiakkaalle kuin kuluttajalle viimeistään kahden ja kuluttajalle yhden vuoden kuluttua vakuuden antamisesta. Mikäli laiminlyönnit kuitenkin jatkuvat on laitoksella oikeus vaatia uusi vakuus.

Vakuuden luovuttamisen sijasta laitos ja asiakas voivat sopia ennakkolaskutuksen käyttöönotosta. Tämänkin käyttöönottoon tulee kuitenkin erityisiä perusteita, joiden tulee lisäksi olla kuluttajan osalta painavia.

Laitoksen vastuu toiminnasta

Laitoksen toiminta

Laitoksen toimintaa koskevassa toimitusehtojen 7.1 kohdassa laitos sitoutuu

- toimimaan lakien sekä niiden pohjalta annettavien viranomais määräyksien mukaisesti sekä yleisesti hyväksyttävää käytäntöä vastaavasti
- rajoittamaan vesihuollon katkoksia ja
- toimittamaan yli 24 tuntia kestävien vedentoimituskatkokkien aikana tilapäisen vesipisteen.

Laitoksen velvollisuudesta toimittaa yli 24 tuntia kestävien vedentoimituskatkokkien aika tilapäisiä vesipisteitä ei tulisi laitoksissa lyhentää. Kuluttaja-asiamies on katsonut aikarajan laitoksen vähimmäisvelvoitteeksi.

Virhekäsité

Vesihuoltolain 27 §:ssä on määritelty vesihuollon virhe. Virhekäsité on tärkeä, koska vain virheen perusteella laitos on velvollinen suorittamaan vahingonkorvausta sekä myöntämään hinnanalennuksia.

Vesihuollossa on virhe, kun

- veden laatu tai toimitustapa tai vesihuoltolaitoksen palvelu ei vastaa sitä, mitä sopimuksen tai säädösten perusteella voidaan edellyttää ja
- vesihuolto on yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt, jollei keskeytystä voida pitää sen syyn tai olosuhteiden perusteella vähäisenä.

Virhekäsitteestä ei voi sopia kuluttajan vahingoksi toisin.

Virhekäsitetä on yritetty määritellä tarkemmin yleisissä toimitusehdoissa. Toimitusehtosuosituksen 7.2. kohdan mukaan virhe olisi kysymyksessä myös silloin, kun liitostyön, veden toimittamisen tai viemärivereden vastaanoton aloittaminen viivästyy. Virheenä ei yleensä pidettäisi sitä, jos vesihuoltopalvelu on keskeytynyt

- ylivoimaisen esteen vuoksi (7.3),
- ihmishenkeä, terveyttä tai omaisuutta uhkaavan vaaran vuoksi (7.3),
- tilapäisesti laitoksesta riippumattoman tai asiakkaan tai kolmannen tahon aiheuttaman syyn vuoksi (7.4) ja
- tilapäisesti huoltotyön vuoksi (7.5).

Tällaisenkin syyn johdosta kysymys voi olla virheestä niissä tapauksissa, joissa laitos ei ryhdy mahdollisimman pian toimenpiteisiin keskeytyksen rajoittamiseksi. Laitoksen tulee 7.6 kohdan mukaan tiedottaa keskeytyksistä viipymättä sekä ennakkoon tiedossa olevista korjaustoista hyvissä ajoin. Laajalaisista korjaustoista voidaan ilmoittaa lehdistä mutta suppeista tulee ilmoittaa asiakaskohtaisesti.

Hinnanalennus

Vesihuoltolakiin otettiin säädökset laitoksen tuotevastuusta eli oikeudesta hinnanalennukseen sekä vahingonkorvaukseen. Vesihuoltolain mukaan asiakkaalla on oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen. Hinnanalennus siis edellyttää aina, että kysymys on laitoksen virheeksi katsottavasta menettelystä. Jos syynä on vesihuollon keskeytys, minimi korvaus on kahden viikon vuotuista perusmaksua vastaava määrä. Vaatimus hinnanalennuksesta on tehtävä laitokselle kohtuullisessa ajassa.

Mikäli laitoksella ei ole käytössä perusmaksua, ei tämä tarkoita, ettei hinnanalennusta tarvitsisi lainkaan myöntää. Tällöin hinnanalennus on myönnettävä esim. alan perusmaksutason mukaisesti.

Vesihuoltolain säännökset on kirjattu suoraan yleisten toimitusehtojen suosituksen 7.2 kohtaan. Hinnanalennuksesta ei voi sopia toisin, jos kysymys on kuluttaja-asiakkaasta.

Vahingonkorvaus

Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää, että laitoksen palvelussa on laissa määritelty virhe.

Vesihuoltolain 28 § säätelee laitoksen vahingonkorvausvelvollisuutta. Säännökset on kirjoitettu toimitusehtosuosituksen 7.7 kohdaksi. Säännökset ovat kuluttajan osalta pakottavaa oikeutta eli kuluttajan vahingonkorvausoikeutta ei voida laissa säädetyistä heikentää.

Toimitusehtosuosituksessa ei ole otettu muita kuin kuluttaja-asiakkaita koskevia omia säännöksiä, vaan säännökset ovat samaa olipa asiakas kuluttaja tai joku muu asiakas. Laitos voi muiden kuin kuluttajan osalta kaventaa omin sopimusehdoin vahingonkorvausvelvollisuuttaan.

Laitoksen korvausvastuu vaihtelee vahingon laadun mukaan. Mikäli kysymys on henkilö- tai esinevahingosta tai taloudellisesta vahingosta, laitoksella on korostuneeseen huolellisuusvelvollisuuteen perustuva vastuu. Korostunut huolellisuusvelvollisuus tarkoittaa sitä, että laitoksen tulee näyttää (todistustaakka) vahingon aiheutuneen täysin laitoksesta riippumattomasta syystä. Laitoksen korvausvastuu on siten laaja. Esinevahingossa laitoksen korvausvastuuta on kuitenkin rajoitettu vain sellaisiin esineisiin, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu yksityiseen käyttöön.

Välillisestä vahingosta laitos vastaa vain, jos laitoksen syyksi voidaan lukea tuottamusta eli laitos on aiheuttanut vahingon huolimattomuudellaan tai laiminlyönnillään. Laitoksen vastuu välillisestä vahingosta on siten suppeampi kuin henkilö-, esinevahingosta sekä taloudellisesta vahingosta. Välillisenä vahinkona pidetään vesihuoltolain mukaan

- ansionmenetystä, joka aiheutuu virheestä tai siitä johtuvista toimenpiteistä,
- vahinkoa, joka aiheutuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta,
- vesihuollon palvelujen käyttöön perustuvan hyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, tai muuta siihen rinnastettavaa olennaista haittaa tai
- muuta samankaltaista vaikeasti ennakoitavaa vahinkoa.

Asiakkaalla on toimitusehtosuosituksen 7.8 kohdan mukaan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin vahingon välttämiseksi ja rajoittamiseksi. Mikäli asiakas laiminlyö velvollisuutensa, ei laitoksella ole korvausvelvollisuutta.

Kiinteistön vesihuoltolaitteistot

Vesihuoltolain 13 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen verkostoon liitettävän kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön vesihuoltolaitteistosta liittämiskohtaan saakka. Laitteisto tulee suunnitella, sijoittaa ja rakentaa niin, että se on yhteensopiva vesihuoltolaitoksen laitteiston kanssa. Kiinteistön vesihuoltolaitteisto tulee pitää sellaisessa kunnossa ja sitä tulee käyttää siten, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa vesihuoltolaitoksen laitteiston käytölle eikä terveydelle tai ympäristölle.

Toimitusehtosuosituksen 8. luvussa esitetään mm. ne asiat, joiden tarkoituksena on turvata, etteivät verkostoon liitetyn kiinteistön vesi- ja viemärlaitteistot aiheuta terveydellistä tai muuta vesihuoltolain tarkoittamaa vaaraa tai haittaa vesihuoltolaitoksen toiminnalle. Niillä halutaan myös varmistaa, että kiinteistöllä olevia vesihuoltolaitteistoja voitaisiin tarkastaa ja valvoa mahdollisimman tehokkaasti.

Vesihuoltolaitos tarkastaa laitteistoja lähinnä laitoksen intressin vuoksi. Tätä tarkastustoimintaa ei pidä sekoittaa rakennuslainsäädännön nojalla tapahtuvaan tarkastustoimintaan. Kunnan vesihuoltolaitoksen viranhaltija voi tehdä rakennuslainsäädännön tarkoittaman laitteistojen tarkastuksen vain, jos kunnan johtosäännöissä on näin määrätty.

Luvun kohdassa 8.4 käsitellään tonttijohtojen muutostöitä. Yleensä on sekä vesihuoltolaitoksen että liittyjän etu, että vanhoja johtoja uusitaan silloin, kun katu vesihuoltotöiden tai jostakin muusta syystä kaivetaan auki. Tässä kohdassa esitetty kustannusjakotaulukko on myös Kuluttajaviraston hyväksymä, joten sitä on syytä soveltaa niin pitkälle kuin mahdollista. Kustannusten jakoperusteena on se, että laitos kokonaan tai pääosin korvaa uuden tai uudehkon tonttijohdon saneeraus- tai muutostyöt, kun taas liittyjä itse pääosin tai kokonaan vastaa kustannuksista, kun kiinteistön vanha, ehkä muutenkin uusimisvuorossa oleva johto, uusitaan tai siirretään.

Sammutusvesilaitteistot

Vesihuoltolaki ei säätele millään tavoin sammutusveden toimittamista koskevia sopimuksia. Toimitusehtosuosituksen 9. kohtaan kirjoitetut säännökset pohjautuvat vallitsevaan käytäntöön.

Sammutusveden toimittamisesta tehdään aina erillinen sopimus. Sopimusta tehtäessä on syytä muistaa, että sopimukset ovat sitovia.

Asiakkaan kiinteistön käyttö

Vesihuoltolain 17 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen edustajalla on oikeus liikkua asiakkaan kiinteistöllä ja tehdä siellä vesihuoltoa koskevia tarpeellisia toimenpiteitä.

Toimitusehtosuosituksen 10 luvussa on säädetty tarkemmin laitoksen oikeudesta sijoittaa johtoja, laitteita ja merkkikilpiä asiakkaan kiinteistölle sekä tuulettaa yleistä viemäriä. Kohdan 10.1. mukaan em. sijoittaminen edellyttää asiakkaan kuulemista sekä sitä, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa. Kohdan 10.3 mukaan asiakkaan tulee päästää laitoksen edustaja tiloihinsa asennus-, tarkastustoimia varten sekä muita laitoksen kannalta tarpeellisia toimia varten.

Erimielisyydet

Toimitusehtosuosituksen 11. luku vastaa vesihuoltolain säädöksiä. Laitoksen ja asiakkaan väliset erimielisyydet ratkaistaan käräjäoikeudessa ja pääsääntönä on, että kanne on nostettava kiinteistön sijaintikunnan käräjäoikeudessa. Kuluttaja voi kuitenkin nostaa kanteen Suomessa myös sijaitsevan oman kotipaikkansa käräjäoikeudessa. Lisäksi kuluttaja voi saattaa asian kuluttajavalituslautakunnan ratkaistavaksi. Muiden kuin kuluttajan osalta voidaan oikeuspaikasta sopia sopimuksessa toisinkin.

SUOMEN KUNTALIITTO

Timo Kietäväinen, varatoimitusjohtaja
Jussi Kauppi, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Page URL:
<https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2001/suositus-vesihuollon-sopimusehdoiksi-seka-yleisiksi-toimitusehdoiksi>

Kunnanhallituksen työn arviointi valtuustokaudella 2017–2021

Hallitusjäsenen henkilökohtainen arviointi

Hallitustyön edellytykset, toimintakulttuuri ja yhteistyön toimivuus

1 Miten arvioit hallitustyön edellytyksiä hallituksessa yleisesti ja omassa hallitustyössäsi seuraavissa asioiden osalta?

Arvioi edellytyksiä asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono... 5 = erittäin hyvä)

	Erittäin huono				Erittäin hyvä
A Hallituksessa yleisesti					
1) Vaikutusmahdollisuudet	1	2	3	4	5
2) Yhteisen tahtotilan määrittely	1	2	3	4	5
3) Kunnan sopimussuhteiden hoito	1	2	3	4	5
4) Kunnan edunvalvonta	1	2	3	4	5
5) Lähidemokratian edistäminen	1	2	3	4	5
6) Tiedottamisvelvollisuus kuntalaisille	1	2	3	4	5
7) Avoin ja läpinäkyvä toimintakulttuuri	1	2	3	4	5
B Omassa hallitustyössäsi					
8) Tiedonsaanti valmisteltavista asioista	1	2	3	4	5
9) Tiedonsaanti käsiteltävistä asioista	1	2	3	4	5
10) Tiedonsaanti eri päätösvaihtoehtojen vaikutuksista	1	2	3	4	5
11) Omat vaikutusmahdollisuudet	1	2	3	4	5
12) Oman ajankäytön riittävyys	1	2	3	4	5
13) Hallitustyöskentelystä maksettavan palkkion riittävyys	1	2	3	4	5
14) Omat tiedolliset ja taidolliset valmiudet	1	2	3	4	5
15) Hallitustyöskentelyn ilmapiiri	1	2	3	4	5

2 Mahdollisia kommenttejasi hallitustyön edellytyksistä hallituksessa yleisesti sekä oman hallitustyösi näkökulmasta:

3 Mitä mieltä olet seuraavista hallituksen sisäiseen toimintakulttuuriin ja luottamushenkilötyöhön liittyvistä väittämistä?

Arvioi väittämiä asteikolla 1–5 (1 = täysin eri mieltä...5 = täysin samaa mieltä)

	Täysin eri mieltä				Täysin samaa mieltä
1) Hallitustyössä osataan selkeästi erottaa poliittinen ja ammatillinen ohjaus toisistaan	1	2	3	4	5
2) Yhteiset pelisäännöt ovat olemassa ja niistä pidetään kiinni	1	2	3	4	5
3) Tärkeisiin asioihin käytetään riittävästi aikaa	1	2	3	4	5
4) Päätöksiin sitoudutaan myös äänestyksen jälkeen	1	2	3	4	5
5) Hallituksen tekemät linjaukset perustuvat yhteisesti hyväksyttyihin arvoihin	1	2	3	4	5
6) Hallitustyössä ennakoidaan riittävän pitkälle tulevaisuuteen	1	2	3	4	5
7) Strategia ohjaa hyvin päätöksentekoa	1	2	3	4	5
8) Työskentelyilmapiiri on luottamuksellinen	1	2	3	4	5
9) Esityslistan asioihin perehdytään etukäteen huolellisesti	1	2	3	4	5
10) Arvostus ja kunnioitus säilyvät myös ristiriitatilanteissa	1	2	3	4	5

4 Mahdollisia kommenttejasi hallituksen sisäisestä toimintakulttuurista ja luottamushenkilötyöstä?

Kunnanhallituksen onnistuminen eri asiakokonaisuuksissa

5 Miten arvioit hallituksen onnistuneen seuraavissa kunnan palveluihin liittyvissä kysymyksissä?

Arvioi onnistumista asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti...5 = erittäin hyvin)

	Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
1) Lakisääteisten palvelujen järjestäminen	1	2	3	4	5
2) Kunnan oman palvelutuotannon ohjaus	1	2	3	4	5
3) Palvelujen järjestämisen koordinointi kunnan ulkopuolisten palvelun tuottajien kanssa	1	2	3	4	5
4) Uusien palvelutuotantotapojen kehittäminen	1	2	3	4	5

6 Mahdollisia kommenttejasi hallituksen onnistumisesta kunnan palveluihin liittyvissä kysymyksissä

7 Miten arvioit hallituksen onnistuneen kuntakonsernin johtamisessa?

Arvioi onnistumista asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti...5 = erittäin hyvin)

	Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
1) Kuntakonsernin kokonaisohjaus yleisellä tasolla	1	2	3	4	5
2) Konserniohjaus suhteessa liikelaitoksiin	1	2	3	4	5
3) Konserniohjaus suhteessa kuntayhtiöihin	1	2	3	4	5
5) Konserniohjaus suhteessa tytäryhtiöihin ja osakkuusyhtiöihin	1	2	3	4	5

8 Mahdollisia kommenttejasi hallituksen onnistumisesta kuntakonsernin johtamiseen liittyvissä kysymyksissä

9 Miten arvioit kunnanhallituksen onnistuneen seuraavissa talouden ohjausta koskevilla kysymyksillä?

Arvioi onnistumista asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti...5 = erittäin hyvin)

	Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
1) Talouden tilan yleinen hallinta	1	2	3	4	5
2) Talousarvion tasapainotus	1	2	3	4	5
3) Toimenpideohjelman laatiminen ja noudattaminen	1	2	3	4	5
4) Sisäisen valvonnan järjestäminen	1	2	3	4	5

10 Mahdollisia kommenttejasi kunnanhallituksen onnistumisesta talouden ohjaukseen liittyvissä kysymyksissä

11 Miten arvioit kunnanhallituksen onnistuneen strategiseen henkilöstöjohtamiseen liittyvissä kysymyksissä?

Arvioi onnistumista asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti...5 = erittäin hyvin)

	Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
1) Työnantajatoiminnan ja -kuvan rakentaminen yhdessä kunnan ja henkilöstöjohdon kanssa	1	2	3	4	5
2) Viranhaltijajohdon ja poliittisen johdon yhteistyön kehittäminen henkilöstöasioissa	1	2	3	4	5
3) Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakoiminen	1	2	3	4	5
4) Kuntajohtajan toimintaedellytysten turvaaminen	1	2	3	4	5

12 Mahdollisia kommenttejasi hallituksen onnistumisesta strategiseen henkilöstöjohtamiseen liittyvissä kysymyksissä

13 Miten arvioit hallituksen onnistuneen seuraavissa, hallituksen reagoitakyvyn kannalta keskeisissä kysymyksissä?

Arvioi onnistumista asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti...5 = erittäin hyvin)

	Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
1) Toimintaympäristön muutosten ennakointi	1	2	3	4	5
2) Kunnan luottamushenkilöiden asiantuntemuksen hyödyntäminen	1	2	3	4	5
3) Kunnan henkilöstön asiantuntemuksen hyödyntäminen	1	2	3	4	5
4) Uusiin tietoyhteiskunnan haasteisiin vastaaminen	1	2	3	4	5
5) Päätösehdotusten eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten esittäminen	1	2	3	4	5

14 Mahdollisia kommenttejasi hallituksen onnistumisesta kunnanhallituksen reagoitakyvyn kannalta keskeisissä kysymyksissä?

15 Miten arvioit hallituksen onnistuneen kunnan elinvoiman vahvistamisessa?

Arvioi onnistumista asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti...5 = erittäin hyvin)

Erittäin huonosti 1 2 3 4 5 Erittäin hyvin

16 Mahdollisia kommenttejasi hallituksen onnistumisesta kunnan kehittämisessä

Missä tehtävissä tai millä osa-alueilla hallitus on mielestäsi onnistunut hyvin?

Missä asioissa se on taas mielestäsi epäonnistunut ajatellen kulunutta hallituskautta? Mainitse kolme onnistunutta ja epäonnistunutta asiaa.

Hallitus onnistui mielestäni:

- 1 _____

2 _____

3 _____

Hallitus epäonnistui mielestäni:

- 1 _____

2 _____

3 _____

Kokonaisarvioita hallitustyöstä kuluneella valtuustokaudella
ja näkemyksiä tulevaan hallituskauteen

17 Mitä tärkeinä pitämiäsi asioita kuluneella hallituskaudellasi jäi kesken?

- 1

- 2

- 3

18 Mihin asioihin seuraavan hallituksen tulisi mielestäsi erityisesti paneutua?

- 1

- 2

- 3

Valtuustotyön arviointi valtuustokaudella 20017–2021

Valtuutetun henkilökohtainen arviointi

Valtuustotyön edellytykset ja yhteistyön toimivuus

1 Miten arvioit valtuustotyön edellytyksiäsi seuraavien asioiden osalta?

Arvioi edellytyksiä asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono... 5 = erittäin hyvä)

	Erittäin huono				Erittäin hyvä
1) Valmisteltavina oleviin asioihin vaikuttaminen	1	2	3	4	5
2) Tiedonsaannin riittävyys käsiteltävistä asioista	1	2	3	4	5
3) Riittävä tiedon saanti eri päätösvaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista	1	2	3	4	5
4) Tiedolliset ja taidolliset valmiudet	1	2	3	4	5
5) Luottamushenkilökoulutuksen riittävyys	1	2	3	4	5
6) Ajankäytölliset valmiudet	1	2	3	4	5
7) Luottamushenkilöpalkkion ja korvausten riittävyys	1	2	3	4	5
8) Kuntalaisten mielipiteiden tuntemus	1	2	3	4	5
9) Kunnan tuki valtuustoryhmien toiminnalle	1	2	3	4	5

2 Tähän voit kertoa ideoita valtuutetun perehdyttämisen toteuttamistavoista.

3 Miten arvioit omia, valtuustoryhmäsi ja koko valtuuston vaikutusmahdollisuuksia kunnan johtamisessa?

Arvioi asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono...5 = erittäin hyvä)

	Erittäin huono				Erittäin hyvä
1) Omat vaikutusmahdollisuudet	1	2	3	4	5
2) Valtuustoryhmäni vaikutusmahdollisuudet	1	2	3	4	5
3) Koko valtuuston vaikutusmahdollisuudet	1	2	3	4	5

4 Millaisina pidät valtuuston vaikutusmahdollisuuksia seuraavien tehtäväkokonaisuuksien osalta?

Arvioi asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono...5 = erittäin hyvä)

	Erittäin huono				Erittäin hyvä
1) Kunnan kokonaisohjaus	1	2	3	4	5
2) Kunnan visio ja strategia	1	2	3	4	5
3) Kunnan omistajapolitiikka ja konserniohjaus	1	2	3	4	5
4) Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden arviointi	1	2	3	4	5
5) Talousarvion käyttötalous- ja tavoiteosa	1	2	3	4	5

6) Luottamushenkilörakenteista päättäminen	1	2	3	4	5
7) Kuntaorganisaation rakenteiden määrittely ja niistä päättäminen	1	2	3	4	5
8) Palveluverkosta päättäminen	1	2	3	4	5
9) Kunnan henkilöstöpolitiikka	1	2	3	4	5
11) Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	1	2	3	4	5
12) Kuntauudistus oman kunnan kannalta	1	2	3	4	5
13) Elinkeinpolitiikan kehittäminen	1	2	3	4	5
14) Kuntakuvan rakentaminen	1	2	3	4	5
15) Kansainvälisten yhteyksien edistäminen	1	2	3	4	5

5 Millaisina pidät kuntasi valtuuston vaikutusmahdollisuuksia seuraavien palvelutehtäväkokonaisuuksien osalta?

Arvioi asteikolla 1–5 (1 = erittäin huono...5 = erittäin hyvä)

	Erittäin huono				Erittäin hyvä
1) Lasten ja perheiden palvelut	1	2	3	4	5
2) Ikäihmisten palvelut	1	2	3	4	5
3) Sosiaalipalvelut	1	2	3	4	5
4) Perusterveydenhoito	1	2	3	4	5
5) Erikoissairaanhoidon ohjaus	1	2	3	4	5
6) Perusopetus	1	2	3	4	5
7) Toisen asteen koulutus	1	2	3	4	5
8) Kaavoitus	1	2	3	4	5
9) Kunnallistekniikka	1	2	3	4	5
10) Asuntopolitiikka ja rakentaminen	1	2	3	4	5
11) Kiinteistöpolitiikka	1	2	3	4	5
12) Energiahuolto	1	2	3	4	5
13) Joukkoliikenne	1	2	3	4	5
14) Ympäristöpolitiikka	1	2	3	4	5
15) Vapaa-ajan palvelut	1	2	3	4	5
16) Työllisyyspolitiikka	1	2	3	4	5
17) Muu, mikä? _____	1	2	3	4	5

Valmistelu- ja päätöksentekoilmapiiri sekä viranhaltijavalmistelu

6 Miten luonnehtisit valtuuston valmistelu- ja päätöksentekoilmapiiriä kunnassasi?

Arvioi ilmapiiriä seuraavilla ulottuvuuksilla.

1) Ennakoivaa, strategiaan pohjautuvaa	1	2	3	4	5	Yksittäispäätöksentekoa
2) Avointa	1	2	3	4	5	Sisäpiirimäistä
3) Faktoihin perustuvaa	1	2	3	4	5	Mielikuviin perustuvaa / populistista
4) Keskustelua sallivaa	1	2	3	4	5	Keskustelua tukahduttavaa
5) Tehokasta	1	2	3	4	5	”Puuroutuvaa”

6)	Yksilölliset näkemykset sallivaa	1	2	3	4	5	Ryhmäkuria korostavaa
7)	Valtuustoryhmiä kokoavaa	1	2	3	4	5	Valtuustoryhmiä hajottavaa
8)	Kunnan etua ajavaa	1	2	3	4	5	Puolueen etua ajavaa
9)	Kunnan kokonaisuutta ajavaa	1	2	3	4	5	"Kyläpoliitikointia"
10)	Konsensushenkistä	1	2	3	4	5	Ristiriitaista

7 Mitä mieltä olet seuraavista, viranhaltijavalmisteluun liittyvistä seikoista?

Miten olet valtuutettuna kokenut ne ?

Arvioi seuraavia väittämiä asteikolla 1–5 (1 = täysin eri mieltä...5 = täysin samaa mieltä)

		Täysin eri mieltä				Täysin samaa mieltä
1)	Asioiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää	1	2	3	4	5
2)	Asioiden esittelyt ovat yleensä moitteettomia	1	2	3	4	5
3)	Esittelytekstit ovat huolellisesti valmisteltuja	1	2	3	4	5
4)	Taustatietoja asioille on saatavissa tarpeeksi	1	2	3	4	5
5)	Asiat tulevat käsittelyyn oikea-aikaisesti	1	2	3	4	5
6)	Käsittelyaikaa on varattu riittävästi	1	2	3	4	5
7)	Päätösehdotukset ovat selkeitä	1	2	3	4	5
8)	Viranhaltijoilta saa tarvittaessa lisätietoja päätöksenteon tueksi	1	2	3	4	5
9)	Viranhaltijat tiedottavat kuntalaisille asianmukaisesti valmisteilla olevista asioista ja tehdyistä päätöksistä	1	2	3	4	5

Toimintakulttuuri, työskentely- ja toimintamuodot

8 Miten merkittävänä pidät seuraavia työskentely- ja toimintamuuotoja valtuuston päätöksenteossa?

Arvioi asteikolla 1–5 (1 = ei lainkaan merkittävä...5 = erittäin merkittävä)

		Ei lainkaan merkittävä				Erittäin merkittävä
1)	Valtuustoryhmien puheenjohtajiston kokoukset	1	2	3	4	5
2)	Valtuustoryhmien väliset neuvottelut	1	2	3	4	5
3)	Oman valtuustoryhmän sisäiset kokoukset	1	2	3	4	5
4)	Viranhaltijoiden kuuleminen valtuustoryhmissä	1	2	3	4	5
5)	Kokousten yhteydessä pidettävät esittelyt/infot	1	2	3	4	5
6)	Esittelijöiden ennakkoeskustelut toimielinten pj:n kanssa ennen asian viemistä toimielimen listalle	1	2	3	4	5
7)	Lähetekeskustelut kuten iltakoulut	1	2	3	4	5
8)	Seminaarit/seminaarityöskentely	1	2	3	4	5
9)	Kokousten kierrätys/jalkauttaminen	1	2	3	4	5

9 Miten parantaisit konkreettisesti valtuutetun ja valtuuston työskentelyedellytyksiä?

Kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet

10 Miten valtuusto on mielestäsi huolehtinut Kuntalain 27 §:n velvoitteesta edistää ja huolehtia asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista kunnassasi?

Arvioi asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti...5 = erittäin hyvin)

Erittäin huonosti 1 2 3 4 5 Erittäin hyvin

Kokonaisarvioita kuluneesta valtuustokaudesta ja näkemyksiä tulevaan valtuustokauteen

11 Miten valtakunnan ja seutukunnan ulkoiset muutokset ovat kuluneella valtuustokaudella näkyneet kunnassasi, ja miten kuvailisit kuntasi päätöksentekoa ja johtamista kuluneella valtuustokaudella?

12 Miten valtuustokaudelle kuntastrategiassa asetetut kokonaistavoitteet ovat mielestäsi toteutuneet?

Erittäin huonosti 1 2 3 4 5 Erittäin hyvin

13 Missä tehtävissä tai millä osa-alueilla katsot valtuuston onnistuneen hyvin? Missä asioissa se on taas mielestäsi epäonnistunut ajatellen kulunutta valtuustokautta? Mainitse kolme onnistunutta ja epäonnistunutta asiaa.

a. Valtuusto onnistui mielestäni:

b. Valtuusto epäonnistui mielestäni:

14 Mitä tärkeinä pitämiäsi asioita valtuustokaudella jäi kesken? Mainitse mielestäsi kolme tärkeintä asiaa.

- 1

- 2

- 3

15 Mihin asioihin tulevalla valtuustokaudella tulisi erityisesti paneutua? Mainitse mielestäsi kolme tärkeintä asiaa.

- 1

- 2

- 3
